

TABOR ŠTAJERSKIH PARTIZANOV
S PRIPRAVAMI ZA VELIK
NOV BO TREBA TAKOŽ ZACETI

„Štajerska v borbi“

Pod gornjim geslom bo letos 5. septembra na Ostrožnem pri Celju velik tabor štajerskih partizanov. Ta proslava bo po pomenu in obsegu podobna onima v Dolenjskih Toplicah in v Okroglici, saj bo predstavljala doslej največjo manifestacijo vsega partizanskega gibanja na Štajerskem.

Z ozirom na borbene tradicije je bilo več predlogov, kje bi naj ta proslava bila. Eni so predlagali Dobrovlje, drugi zopet Zg. Savinjsko dolino, tretji Pohorje itd. Veliko je krajev na Štajerskem, znanih po narodnoosvobodilnem gibanju ali pa po osvobodjenem ozemlju zlasti v Savinjski dolini, na Kozjanskim in Pohorju. Če bi pa hoteli dati tej proslavi poudarek na prehojeno pot XIV. divizije, bi morali zopet upoštevati skoraj vso Štajersko. Vseh teh želja pa se pri izbiri mesta ni moglo upoštevati.

Da bi se izognili vsem tem lokalističnim tendencam in da bi imela proslava čimvečji in širši pomen, je komisija Glavnega odbora Zveze borcev Slovenije izbrala ravno Ostrožno pri Celju za mesto proslave. Z geslom „Štajerska v borbi“, hočejo organizatorji dati proslavi čim večjo širino in s tem priznati vsem, ki so na kakršen koli način sodelovali ali pa pomagali štajerskim partizanom.

Ti razlogi, prav posebno pa še praktični, so narekovali potrebo, da bo proslava na Ostrožnem. Izbrano mesto ima obliko prirodnega amfiteatra, ki lahko sprejme na tisoče ljudi. Prostor je dobro povezan s komunikacijami iz vseh smeri, je v bližini Celja in oddaljen od železniške postaje 2,5 km. Vse to bo zmanjšalo stroške prireditve, možnost kulturnih prireditev v Celju bo večja, udeleženci proslave pa bodo imeli večje možnosti ugodja in zadovoljstva kot kjerkoli drugje. Prostor je zares idealen, saj ga obdajajo lepi gozdovi, ima široke dohodne ceste, je elektrificiran in preskrbljen s pitno vodo. Prednosti izbrane prostora so zares velike i za prireditelje i za goste.

Priprave za proslavo bo vodil poseben odbor Glavnega odbora Zveze borcev Slovenije na čelu z ljudskim poslancom Viktorjem Avbljem. Ta odbor bo imel 7 do 8 komisij (propagandno, prometno, tehnično, ekonomsko, organizacijsko, finančno, kulturnoprosvetno in komando edince) in nekaj strokovnjakov, ki imajo že izkušnje z organizacijo takih proslav.

Neoziraje se na vse to, takšna prireditev zahteva ogromno dela in pri tem bodo morali levji delež nositi Celjani in okoličani. Ogromne tehnične priprave in sorazmerno kratek čas do proslave narekujejo, da bo treba kmalu zagrabiti za delo.

V ta namen bodo verjetno v kratkem v Celju ustanovili okrajni pripravljalni odbor, kasneje pa tudi po vseh občinah. Tem bodo morale pomagati že od samega začetka vse množične organizacije zlasti pa Zveza borcev, Zveza komunistov, SZDL in sindikati. Skrbeti bodo morale poleg nujenja tehnične pomoči predvsem za organizacijo manjših proslav, partizanskih patrolj, kot n. pr. partizanske patrolje po poti XIV divizije, odkritje spominskih plošč, n. pr. v Joštovem mlinu v Medlogu, kjer je pred vojno zasedal CK KPJ pod vodstvom tov. Tita. Njihova skrb bo tudi, da bodo organizirale pomoč bivših borcev pri gradnji Partizanske ceste v Dobrovljah, da bo obisk na proslavo polnoštevilni itd.

Pri tem pa ne smemo pozabiti še na eno važno stvar. Ves čas do proslave bodo časopisi, zlasti naš list, objavljali partizanske spomine in zgodovinske dogodke iz slavni dni Štajerske. Naš list bo odsej posvečal del svojega prostora rubriki „Štajerska v borbi“. To pa ne bo lahka naloga, če ne bodo uredništvu priskočili na pomoč vsi, ki bi lahko pri tem pomagali. Propagandna komisija, organizacije Zveze borcev in vsi, ki bi lahko obogatili to rubriko s prispevki iz NOB na Štajerskem in po možnosti tudi s slikami, nam bodo v veliko pomoč. Društvo kulturnih delavcev v Celju je na svojem zadnjem sestanku že obljubilo uredništvu pomoč v tem pogledu. Posnemajte ga!

Naj ne bo nikogar, ki bi na kakršen koli način ne sodeloval in pomagal pri organizaciji te velike manifestacije partizanstva na Štajerskem.

-ma-

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA - OKOLICE IN ŠOSTANJA

Celje, petek 26. marca 1954

LETO VII. — STEV. 12 — CENA 10 DIN

Urednik: uredniški odbor. Odgovorni urednik: Tine Maslo. Uredništvo: Celje, Tivoli trg 1. Pošt. pred. 12. Tel. 20-07. Ček. računa 620-1-250. pri NB FLRJ v Celju. Tisk: Celjske tiskarne. Četrtletna naročnina 125, polletna 250, celoletna 500 din. Izhaja vsak petek. Poštaina plačana v gotovini.

Celjska prosveta

jedro razprav na XVI. zasedanju
Mestnega ljudskega odbora v Celju

Komaj po presledku enega dne, je že bila druga, tokrat 16. seja MLO Celje dne 18. marca. Kljub obsežnemu gradivu, obravnavanemu na tej seji, je veljala tokrat prvenstvena pozornost prosvetnim zadevam mesta Celja in priključenih občin.

Predsednik Sveta za prosveto in kulturo prof. A. Aškerc je podal obsežen, natančen in nadvse zanimiv pregled, kakšno je celjsko šolstvo, kako deluje, kakšno je njegovo stanje in kakšen razvoj se mu obeta v bližnji bodočnosti. Svoje ugotovitve je utemeljil s statističnimi podatki, ki kažejo, da je sedanje stanje in bodoči razvoj celjskega šolstva poleg gospodarskih, komunalnih, zdravstvenih in stanovanjskih eno najvažnejših vprašanj mesta Celja.

Izhajajoč iz vzgojnega smotra, da šola vzgaja mladino v zavedne državljane in člane socialistične družbe in da bo nekoč sposobna prevzeti paloge in jih izpolnjevati v korist naše skupnosti. Pregled učnih uspehov po naših šolah ne kaže zadovoljive slike. Pri iskanju vzrokov je treba ugotoviti, da je prehod učencev iz osnovne šole v gimnazijo še vedno težak. Mnogo preglavic dela učenje tujega jezika. Precejšen razpon v procentih v raznih oddelkih istega razreda kaže tudi neenoten kriterij pri ocenjevanju. Učni načrti so še vedno prenatrpani s snovjo, ki hkrati ne nudi dovolj praktičnega znanja. Zlasti se to pokaže v vajenskih šolah. Vse preveč je še kampanjskega učenja in spraševanja. Premalo reagiramo na napake, da bi jih sproti odpravljali, kar bi najlažje opravila dobro organizirana inšpekcijska mreža.

Tudi materialna baza za vzdrževanje šol je prešibka. Pomanjkanje učilnic povzroča prenatrpanost učencev, slaba šolska oprema in pomanjkanje učil spremlja neugoden potek pouka samega. Ob presoji učnega kadra najdemo več negativnih značilnosti. Zaradi pomanjkanja učnih moči je njihova učna obveznost previsoka; poleg starih že dosluženih je vrsta mladih, ki jim univerza ni dala zadostne metodčne opore za težko šolsko delo. Inšpekcijska služba, ki bi mnogo koristila, je redke pojava na šolah. Prezaposlenost učnega kadra povzroča njegovo površnost, prenapolnjeni razredi pa ovirajo individualno vzgojo mladine. Oba dijaška domova kažeta veliko prizadevanje in skrb za poverjeno jima mladino, kar se vidi tudi pri učnih uspehih.

Posebno poglavje zavzema Pomožna šola s 127 učenci in 10 oddelki. Med njimi je 108 delavskih in 12 kmečkih otrok. Vse kaže da je tu vzgoja zelo pomanjkljiva. To stanje postruže že velika oddaljenost otroških domov od

šole, saj jih je iz mestnega središča le okoli 40.

Velik vpliv na duševni razvoj delavskih otrok v mestu imajo tudi stanovanja, v kakršnih družine z otroci živijo. Nevzdržne stanovanjske razmere gotovo ne morejo otrokom drugo kot škoditi tudi v umskem pogledu.

Iz vsega tega nastajajo problemi, ki jih bo morala naša socialistična družba čimprej rešiti. Z gradnjo novih šol bo treba odpraviti škodljiv popoldanski pouk, treba bo razbremeniti učni kader in ojačati inšpekcijsko službo. Na šolah (razen strokovnih vajenskih) deluje 197 učnih moči. Od teh je 113 popolno kvalificiranih, 40 pa jih je dopolnilno službeno dobo. Na strokovnih šolah poučuje 61 učiteljev, med njimi 41 honorarnih. Na vseh šolah manjka 15 učnih moči. Njihovo nadomestitev otežkoča pomanjkanje stanovanj.

Ker vzgoja mladine ni samo v rokah prosvetnih delavcev, ampak je zanjo odgovorna vsa socialistična družba, predvsem pa starši, je terjala potrebo po ustanovitvi posebne organizacije, to je Društva prijateljev mladine, ki se vsak dan bolj uveljavlja. Od začetnega števila članstva 220 je naraslo že na 1200. Društvo si močno prizadeva, da bi pomagalo pri vzgoji naše mladine. Od prevzema otroškega igrišča, prireditve Novalte jelle in zimskega športnega dne, organizacije Vzgojnega tedna, se oprijema vedno novih nalog, med katerimi bo morda najučinkovitejša Vzgojna posvetovalnica v Razlagovi ulici.

Organizacija tabornikov pripravila vrsto taborenj, ki bodo krepka postavka pri vzgoji naše mladine. Refenet se je dotaknil še socialnih ustanov, to je dijaških domov, zavetišč in dijaške kuhinje, ki ji omenjeno društvo želi priiskrbi kulturnejše prostore. Po izprnem poročilu se je razvnela živahna razprava, v katero je posegla vrsta odbornikov. Iz nje je izšel poseben poudarek, da je treba iz učnih načrtov izločiti ves balast snovi, ki je za praktično življenje nepotreben. V Celju se naj osnuje poleg obeh gimnazij še osemletka s praktičnim poukom, kakor so to storili v Kranju. Čas je že, da se tudi celjski prosvetni delavci zavzamejo za to vprašanje in ga tudi ugodno rešijo.

Ob zaključku je predsednik MLO predlagal troje sklepov:

Veliki zavodi naj se razdele na dve ustanovi. Svet za prosveto in kulturo naj poskrbi vse potrebno za gradnjo novih šol na Polulah in na Hudinji, za gradnjo le-teh pa naj bi razpisali notranje posojilo v višini 100 milijonov din.

-nik

Nekaj važnih ugotovitev s sestanka Zveze komunistov

Ze v prejšnji številki našega lista bi morali poročati o sestanku, ki ga je sklical Mestni komite ZKS v Celju. Na sestanku so bili navzoči člani Mestnega komiteja ZKS, sekretarji osnovnih organizacij ZKS in predstavniki terenskih organizacij SZDL.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora tov. Riko Jerman je uvodoma obravnaval glavne značilnosti gospodarskih instrumentov in razčlenil osnutek letošnjega družbenega plana za mesto Celje. Nato se je razvila živahna razprava o gospodarskih problemih in o delavskem samoupravljanju, iz katere navajamo nekaj važnejših ugotovitev.

— Z inštrumenti družbenega plana, bi morali biti seznanjeni sleherni naš državljani v podjetju in izven njega. Zato je dolžnost množičnih organizacij, zlasti pa ZK, SZDL in sindikatov, da politično objasnijo pomen in bistvo naše poti na gospodarskem polju.

— Članom sindikalnih podružnic in komunistov v podjetjih ne sme biti vseeno kdo bo izvoljen v delavski svet. Zato bodo morali budno paziti, da se ne vrine vanj kakšen antisocialističen element. V njih je mesto le zavednim graditeljem socializma, marljivim delavcem in komunisti v podjetju se morajo zavzemati, da bodo v delavskem svetu procentualno enako zastopani kvalificirani in ne kvalificirani delavci kakor tudi žene, zlasti tam, kjer je v pretežni večini ženska delovna sila. (V Tovarni emajlirane posode v Celju je od 776 zaposlenih žena predlagano v delavski svet le 26 žena, kar je procentualno premalo.) Tudi mladini se mora omogočiti sodelovanje v delavskem samoupravljanju. Bojazni, da je mladina še premlada in nerazgledana, je nepravilna, saj je mladina že v neštetih akcijah dokazala svojo poštenost in ustvarjalno sposobnost. Načelno naj bi v delavski svete ne volili sindikalnih odbornikov, kar bi lahko imelo tendenco sporazumaštvu in škodo skupnih interesov.

— Delavski sveti morajo preprečevati tendenco za dviganje plač za vsako

cenno, kar skušajo ponekod doseči tudi z imenovanjem kvalificiranih delavcev, pa čeprav potrebe za le-te v podjetjih ni.

— Podjetja ne smejo obračunske plače približevati plačam po tarifnem pravilniku z dviganjem cen, pač pa na podlagi pravilne tarifne politike, večje storilnosti in rentabilnosti.

— V podjetjih na podeželju se zlasti opaža pomanjkanje strokovnega tehničnega in knjigovodskega kadra, kar se negativno odraža pri vodstvu teh podjetij. S pravilno tarifno politiko si bodo morala taka podjetja zagotoviti sposoben strokovni kader.

— Da bi se podjetja izognila obdavčevanju pri dajanju subvencij in pomoči raznim društvom in organizacijam se poslužujejo raznih računov, ki jih knjižijo v materialne izdatke. To je nedopustno, kajti vse subvencije so po novih finančnih predpisih obdavčene in gredo v breme sklada za plače. Obdavčevanju ne podležejo le komercialni oglasi in inserati v časopisih.

— Vsa nerazčiščena in nejasna vprašanja s političnega, gospodarskega in družbenega področja naj bi člani SZDL pisмено pošiljali na Mestni komite ZKS v Celju, na katerega bo odgovarjal sekretar MK ZKS tov. Olga Vrabčičeva. Te odgovore, vsaj važnejše, bo objavljala tudi naš list, saj bodo obravnavani problemi prav gotovo zanimali širši krog ljudi.

Ob grobu dr. Josipa Tominška

Umrli je izreden mož. Njegovo ime se je v slovenski kulturni javnosti s spoštovanjem izgovarjalo 55 let. Smrt ga je odtrgala od dela, ki se ga je vse življenje strastno oklepal. Pred enim mesecem mi je še pisal o osnovi treh večjih razprav in večje publikacije, ki bi vsebovala njegovo korespondenco z dr. Tumo in dr. Kugyjem. V sanatoriju je do zadnjega mislil na sadove svojega neugnanega, bistrega in bistvoglednega duha. Zadnji dve leti je delal v senci smrti, ki je prežala nad njim, močnem nadčloveške delavnosti in energije, vsestranske duševne in telesne razvitosti. Boril se je z njo z delom, ne s počitkom, dokler mu ni zaprla njena usodna senca izmučenih oči. Ustavilo se je vse, po besedah pesnika, kar je sovražno našemu srcu, prišla je uteha vseh rev in nazadnje, blaženo zdravilo. Zdjaj se

odpočije njegovo neutrudno srce, položili smo ga v zibelko večno snujoče narave, njegov žiti, iskri in razgledni duh pa v častiti hvam slovenske kulture kot večni vzgled kot neumrljiv spomenik, aere perennius, trajnejši od bronu.

Planinstvu je bil velezaslužni pokojnik zapisan od otroških pastirskih let, saj je Portova domačija na Slatini krog in krog obdana z visokim hribovom, s planinami in snežniki, kakor pravi v Zadrebki dolini Ojstrici in grebenom

okoli nje. Kot deček je plezal po drči na Menino, na Rogatec, kot četrtošolec prišel leta 1888 preko Vodol na Ojstrico in sestopil preko Skarij v Plestje, kot maturant je preko Okrešlja in Zrela potoval peš na Koroško in se vzel na Dobrač. Kot profesor v Kranju in Ljubljani je obhodil vso rajdo domačih alpskih vrhov. Pozneje zaradi velike zaposlitve ni našel časa za večdnevne ture. Sodeloval je pri planinski organizaciji v njenih prvih letih in od l. 1908 do 1941 urejeval danes najstarejšo slovensko Planinski Vestnik. Vodil je literarno-znanstveni odsek pri GO PZS in opravil velikansko delo kot sijajen, duhovit in pobuden korespondent, kot recenzent in pisatelj najrazličnejših spisov, razprav, člankov in notic. Njegove razprave o pomenu planinstva, o njegovi ideologiji so dvigale kulturno vrednost revije in njen organizacijski, iniciativni značaj. 33 let se je trudil, da dvigne revijo po vsebini in obliki na evropsko višino in v tem tudi uspel. Njegove pomirjujoča, spravljiva in ljubezna osebnost je v reviji ves čas združevala vse rodove slovenskih planincev. S svojim širokim obzorjem, z obzirnostjo, ki mu je ležala v krvi, z avtoriteto, ki je izvirala iz njegovih nadpovprečnih sposobnosti, je poravnal nasprotja in odpiral vrata najrazličnejšim sodelavcem revije, ki ob problemih gornštva in planinstva že 54. leto združuje duhovno in telesno kulturo. Bil je rojen zato, da planinstvo harmonično poveže s kulturno tvornostjo, saj je bil vedno zvest večnemu prizadevanju človeštva, da slehernemu danu vdihne tudi duha in s tem tudi planinskim činitvam daje vsaj relativno trajno vrednost. Zavedal se je pedagoškega namena in pomena planinske literature in ji je zato posvetil dober del svojega plodovitega življenja. Z navdušenjem je pozdravil razmere, v katerih se po osvoboditvi razvija šport, telesna vzgoja in planinstvo, in to svoje navdušenje teoretično razložil v najtemeljitejšem ideološkem članku „Fizikultura in planinstvo v vzajemnosti“. Bil je pozoren in obziren pisec prigodnih člankov ob raznih obletnicah in cele vrste spominskih spisov zaslužnim planincem. Velik delež prosvetnega razvoja in napredka našega naroda je prikazan v dolgi vrsti solidno urejenih letnikov, ki podajajo obračun planinskega kulturnega in organizacijskega dela na slovenskem ozemlju. 33 njegovo (Nadaljevanje na 3 strani)

Z LETNE SKUPŠČINE OKRAJNEGA ODBORA ZVEZE BORCEV CELJE-OKOLICA

Pod geslom „Štajerska v borbi“ bo na Ostrožnem pri Celju 5. septembra veliki tabor štajerskih partizanov

ZIVAHNA IN STVARNA RAZPRAVA JE POKAZALA, DA JE ORGANIZACIJA LANI USPEŠNO DELALA. — S PISANJEM KRONIK BO TREBA POHITETI. — VEČJA SKRB ZA VZGOJO PARTIZANSKIH OTROK. — PARTIZANSKE VASI NAJ BI BIVŠI BORCI VEČKRAT OBISKALI. — OBURJANJE BORBENIH TRADICIJ IN UTIRANJE POTI V SOCIALIZEM STA GLAVNI NALOGE ORGANIZACIJE ZVEZE BORCEV.

V soboto dopoldne je zasedala v Narodnem domu v Celju skupščina Okrajnega odbora Zveze borcev NOV Celje-okolica. Na zasedanju so bili navzoči tudi delegati s področja mesta Celja, ker se je mestna organizacija ZK združila z okoliško. Zasedanju je prisostvoval tudi sekretar Glavnega odbora Zveze borcev Slovenije tov. Marjan Bertonec, narodni heroj Drago Maslo, predsednik SZDL za okraj Celje-okolica tov. Vinko Šumrada, sekretar MK ZKS Celje tov. Olga Vrabčičeva, zvezni ljudski poslanec Helena Borovšak in drugi.

Predsednik Okrajnega odbora Zveze borcev tov. Borut Rajer je uvodoma pozval navzoče na enominuten molk v počastitev spomina pokojnega Borisa Kidriča, nato pa je podal izčrpno poročilo, ki je obsegalo poleg zunanjih in notranjih političnih dogodkov tudi razvojno pot organizacije in njene uspehe v preteklem letu. Poudaril je, da se občinski odbori ZB vedno bolj zavedajo svojih nalog. Na zadnjih volitvah so povsod izvolili pretežno starejše borce v nove odbore, kar bo še bolj zajemalo uspehe v občinskih organizacijah ZB. Organizacije na terenu so premalo posvečale pozornosti politični vzgoji svojega članstva. V nekaterih organizacijah so se premalo sestajali, zadovoljili so se le z evidenco nad članstvom in pobiranjem članarine. Kjer so pa bili odbori preveč številni, so delali le nekateri, zato je bilo tudi njihovo delo pomanjkljivo. Niso se sestajali, še manj pa, da bi razvijali tradicije in vodili borbo za socialistične odnose v praktičnem vsakdanjem življenju. Eden med najboljimi odbori je bil odbor v Šmarju pri Jelšah, kjer so imeli lani 11 član-

skih sestankov, med najslabšimi pa je bila organizacija ZB v Sentjurju pri Celju. V Zalcu so izvolili samo pet članov, ki se pa v delu ni znašel. Zato so kooptirali v odbor še člane starega odbora, kar je bilo nepravilno. V Rečici pri Laškem pa je odbor, da bi se izognil delu, ustanovil pododbor z namenom, da bi mu naprtil vse delo na njegove rame. Na običnem zboru v Jurkloštru pa so hoteli izvoliti za delegata sina padlega borca, ki ni sploh član organizacije.

Organizacije so premalo storile za sprejem novih članov. Od vseh prijavljenih članov je včlanjenih le 4,1%, čeprav je znano, da je sodelovalo in pomagalo partizanom veliko več ljudi. So vasi, zlasti na Kozjanskem, kjer so skoraj vsi sodelovali v NOB, vendar jih je danes ostalo še mnogo izven organizacije. Najmanj jih je vključenih v Ponikvi, Zusmu in Frankolovem, največ pa v Grižah in Dobrni. V Dobrni je lani pristopilo 109 novih članov. Tudi nekaj takih primerov je bilo, da so se vrnili v članstvo okupatorjevi sodelavci. Ti primeri so sicer osamljeni, vendar vplivajo slabo na ostale člane, zato jih bodo morale organizacije čim prej izključiti. V nekaterih organizacijah nimajo še točne evidence nad članstvom in članarino slabo pobirajo. Stanje je sicer boljše kot prejšnja leta, čeprav ponekod blagajniki ne vršijo svoje dolžnosti kot bi morali. Skupščina se je zavzemala za to, da bi 50% članarine ostalo občinskimi organizacijam, 25% okrajnemu odboru in 25% glavnemu odboru ZB. Organizacije ZB iz šostanskega in slovenjegraškega področja so lani organizirale dobro uspel partizanski pohod (Nadaljevanje na 2 strani)

Pogled na svetu

Nekateri radi pravijo, da živimo v atomski dobi. V Ameriki že poskušajo zgraditi prvo atomsko električno centralo. Poročajo o raznih drugih poizkusih, kako nuklearne sile uporabiti človeštvu v korist. Na drugi strani pa je šef ameriškega generalnega štaba, admiral Radford, na neki tiskovni konferenci rekel, da bodo uporabili atomsko orožje, če bo to Ameriki v korist. Angleški vojaški strokovnjak je izjavil, da v atomski dobi lahko govorimo samo še o kratki vojni, zato je treba imeti močno letalstvo z dolgim akcijskim radijem. Angleži se torej ukvarja z mislijo, s kakršno je tragal nemški narod Hitler z Göringom, a z Blitzkriegom, kakor vemo, potem ni bilo nič. Na Marshallovih otokih pa je 1. III. eksplodirala spet vodikova bomba. Ameriško uradno poročilo pravi, da je bil njen učinek 600 krat močnejši od tiste, ki so jo vrgli na Hirošimo in z njo spravili na kolena fašistično Japonsko. Ameriški specialisti zdravnikov bodo pregledali japonske ribiče, ki so bili od eksplozije oddaljeni 1200 km pa so vendarle poškodovani. Kakšne vodikove bombe ima vzhodni tabor, pa bolj malo izvedemo.

Igračkanje z mislijo na kratko vojno se je izkazalo kot usodno, tragično. Zato je bolj pametno, če se rešimo vzdušja hladne vojne in pogledamo, kako skušajo ljudje voditi svojo usodo z mirnimi sredstvi. Pred nami je ženevska konferenca. Menda bo kar 26. aprila, čeprav je Dulles govoril, da bi jo bilo dobro odložiti na kasnejši čas. Kitajska bi naj po zamisli SZ nastopila kot velesila, na konferenci bi naj se celo uporabil tudi kitajski jezik, postala naj bi članica OZN itd. Če bi Ču En Laj zagotovil v imenu svoje vlade, da ne bo več podpirala vietnamskih upornikov, potem bi, tako govore, ZDA pristale na sprejem Kitajske v OZN in ovir za konferenco ne bi bilo več. Angleži so priznali Maotsetunga že leta 1949, a do normalnih diplomatskih odnosov še do danes ni prišlo zaradi angleških odnosov do Formoze in Južne Koreje. Pravijo, da se zdaj tudi to ureja.

Kakšno bo neki vzdušje na konferenci? Dve stvari bosta že vplivali na vreme: Malenkovljeve predvolilne izjave, da je SZ sicer za »mirno gospodarsko sodelovanje« na vsej fronti, da pa »ne more zmanjšati armade niti se umakniti s pridobitnih položajev, dokler so na svetu države, ki špekulirajo na uničenje sovjetskega režima«, drugič pa intenzivno delo za trgovino med Vzhodom in Zapadom, pri čemer se v glavnem vse vrtili okoli ogromnega kitajskega tržišča. Kitajska hoče biti enakopraven partner in želi trgovati po načelu vzajemnih uslug. SZ ji bistveno ne pomaga, doslej je bila navezana predvsem na lastne vire. Ali je možno misliti na to, da bi se Kitajska le naveličala čakati na sovjetsko pomoč? Tako preprosta ta reč ni, kakor si jo zamislila kak fanatik iz okolice Sing Man Rija, ki sklicuje zdaj azijsko protikomunistično konferenco, katere se bodo udeležile nacionalistične organizacije s Formoze, Indokine in Malaje.

Na vreme v Zenevi pa bodo vplivale tudi zadeve okoli EOS. Pariz je pod stalnim pritiskom z Zapada in Vzhoda. Na Bidaulta, na vlado in na parlament se obrača ameriška diplomacija, češ, zdaj Francozi nimate nobenega izgovora več, saj je Adenauer nekako pristal na evropski statut v Possarju, pristal nato, da postane ta surovinski vir sestavni gospodarski del Francije za dolgo dobo. Tudi Adenauer se je potrdil v Parizu, da bi prepričal Francoze o neizogibnosti EOS, o evropski gospodarski komisiji (EGK), ki bo dala gospodarsko podstavo evropski obrambi in še o tem in onem. Saarsko vprašanje pa ostaja še nadalje preizkušnja za evropsko unijo. Artilerija propagande pa je odprla zaporni ogenj proti EOS tudi iz Moskve. Malenkov je v predvolilnem govoru posebej pozdravil vse, ki se v Italiji in Franciji upirajo ratifikaciji pogodb in EOS, pozdravil indijski odpor proti ameriški politiki v Pakistanu in Iraku. »Mala Evropa«, ki bi vključila Zapadno Nemčijo, bi pravzaprav bila agresivna in mogočna Nemčija. Malenkov seveda pri tem ni prav nič pomislil na to, kako sam organizira nemški militarizem v Vzhodni Nemčiji, šlo mu je le zato, da z vsemi volilnimi šlagerji vtakne čim več palic med špice kolej, na katerih se premika evropska armada. Adenaur bo šel masirati tudi Rim. ZDA so močno izrabile Belgijo, ki je z večino 30 glasov v senatu izglasovala pristop k EOS, skratka diplomacija hoče na vsak način najti čudežno formulo, s katero bi pomirili ene, a tako, da se drugi ne bi preveč razburjali, formulo, ki bi jo Francozi lahko prenesli in potrpežljivo gledali 450.000 menških pikelhav v evropski armadi, ki bi jo Amerika gotovo opremila od nog do glave, nečesa pa ji ne bi mogla dati: enotnega duha, enotnosti in notranjega soglasja. Že se kaže, da Francozi ne bodo ubogali pred ženevsko konferenco, čeprav so tudi Angleži obljubili nekaj nebitvenih jamstev za to najbolj spolitizirano armadno tvorbo, o kateri je generalni sekretar RPF, Terrenoire pred kratkim rekel, da bi bila to le tujska legija za ameriško strategijo v Evropi. Morda je to vprašanje prav tako trd oreh kakor nemško. Tudi to se nikamor ne premakne, saj ni prišlo do sporazuma niti pri obmejnem prometu med obema Nemčijama, kar naj bi bil skromni sad berlinske konference.

(Nadaljevanje s 1 strani)

zdržen z manevrom na Paški Kozjak. Organizacije v okraju so uspešno organizirale lani tudi obisk partizanskega zborovanja na Okroglici, saj se je te proslave udeležilo nad 5000 ljudi iz okraja. Med članstvom je precejšno zanimanje za revijo »Borec«, nanjo je naročeno komaj 300 naročnikov. Organizacije so dosegle nekaj uspehov tudi pri zbiranju dokumentnega gradiva, vendar uspeh še ni zadovoljiv. So tudi primeri, da nekateri takšno gradivo ljubosumno čuvajo za sebe, namesto da bi ga dali v javnost. Kroniko sestavlja 15 občin, toda delo je poverjeno po navadi le enemu človeku, ki ne more zajeti vseh zgodovinskih dejstev, zato so te kronike največkrat neopolne. — Lani so organizacije postavile 4 spomenike in 4 spominske plošče. Ker so spomeniki zgodovinsko važni, bo treba posvečati v bodoče več pozornosti umetniški vrednosti spomenika, mestu in legi, kjer bo stal. Več pozornosti bi naj člani ZB posvečali urejanju grobišč in posameznih grobov kot doslej. Za spomenik bi se naj odločili le takrat, ko so dani vsi pogoji (zlasti finančni) za gradnjo. Občinski prazniki se vsako leto vedno bolj uveljavljajo, k proslavam prihaja vedno več ljudi; zlasti v Dobrni so te proslave dobro organizirane, udeležba je zelo velika, čeprav ta praznik pade na delovni dan.

V okraju je 885 otrok padlih partizanov, 726 jih živi pri svojih materah, 74 jih je v internatih, ostali pa so pri rejnikih. Med njimi jih 13 prejema stipendijo okrajnega odbora ZB. Zelo razveseljivo je tudi dejstvo, da je na zad-

jama, kar naj bi bil skromni sad berlinske konference.

No, zagovornikom miru pa kljub temu ni treba odnehati. Dva koncepta evropske varnosti, zahodni in vzhodni, imata vendarle nekaj skupnega. S potrpežljivostjo, ki je diplomatom nikoli ne sme zmanjkati, bo lahko najti večgosto brio, po kateri bomo prišli do nove evropske konference. Velikanska večina ljudi je gotovo za mir, za vojno je le nekaj bolestnih detroniziranih fanatikov. Upajmo, da bo to dejstvo prišlo do veljave tudi na ženevski konferenci.

In končno še nekaj manjših potresov (v prejšnji številki je tiskarski škrat naredil iz njih — proteste!): da je Eden obsodil »Britanski komite za trgovino s Kitajsko« kot kominformovsko orodje, da na mejah Izraela vedno bolj vre, da bo v Zenevi SZ dala formalno iniciativo za mednarodne sejme v znamenju kupčij med Vzhodom in Zapadom, da je v »Pravdi« izšla slika »demilitariziranega« Stalina, da je v Indokini ameriški general John W. O' Daniel, da se množe atentati v Cassablanci in nazadnje, čeprav ni najmanj važno, da so izginili tajni dokumenti atomske tvornice v Hanfordu in da ne vedo, ali gre za špijonožo ali za malomarnost, kakor je izjavil zastopnik te tvornice Thomas M. Pelley. Človeštvo si mora vedno znova iskati pravo pot. Lepo bi bilo, če bi držalo tisto, kar je rekel na grmadi leta 1555 dr. Ridley somučencu: »Danes prižgeva v Angliji tako svečo, da ne bo nikoli več ugasnila.« Morda res nikoli ne ugasne, kar je človek velikega in dobrega naredil, a vedno znova se rode taki, ki bi to svečo radi upihnil.

T. O.

Z redne skupščine Okrajnega odbora Zveze borcev v Celju

njem zasedanju OLO sprejel sklep, da bo vnesel v letošnji proračun 7.740.000 dinarjev za podpore partizanskih otrok. Nekateri so bili lani tudi na počitnicah na Koroškem, v Bočni, v Bakru in Makarski. V strokovne šole jih je lani stopilo 10, 8 pa se bo izučilo obrti. Ti otroci bi se morali bolj vključevati v razne kmetijske gospodarske šole, saj jim bo okrajna zadrudna zveza nudila pri študiju tudi finančno pomoč, ker je zbor zadrudnikov sklenil, da bo odvajal 5% dobička v te namene. Člani zveze borcev bodo morali posvečati več pozornosti tudi vzgoji teh otrok in moralnemu življenju njihovih mater.

V razpravi, ki je bila zelo živa in pestra, se je oglasil prvi k besedi tov. Vinko Šumrada, ki je seznanil delegate, da bo letos pod geslom »Štajerska v borbi« velik tabor štajerskih partizanov 5. septembra na Ostrožnem pri Celju. Pojasnil je, zakaj se je komisija, ki je bila določena za izbiro mesta, odločila ravno za Ostrožno ter pozval navzoče, naj se zavzamejo v vseh množičnih organizacijah v svojem kraju, da bodo aktivno sodelovali v predpripravi za organizacijo tako obsežne proslave.

Ostali so razpravljali o nepravilnostih v zvezi s pričevanjem glede invalidnin in glede priznanja let za pokojnino zaradi sodelovanja s partizani. Prišli so do zaključka, da mnogi pri tem niso ločili sodelovanja od simpatiziranja ali pa celo slučajnega srečanja s partizani. Tov. Milan Loštrk je poudaril, da je malo takih, ki bi se jim lahko priznala leta za pokojnino zaradi sodelovanja, razen tistih, ki so aktivno sodelovali v borbenih formacijah. Pri dajanju takih izjav so prevladovali preveč familijarni odnosi, zato bo treba izvršiti revizijo vseh takih primerov in invalidnin. Ugotovili so tudi slučaje, da so posamezniki sprejemali invalidnino, ponesrečili so se pa doma ali celo v sovražni vojski. Tudi na Kozjanskem je bilo več nepravilnosti pri dodeljevanju pomoči od okupatorja požganim domačijam.

Tov. Praprotnikova iz Griž je iznesla žalosten in pretresljiv primer, da je OLO po krivdi občinskega tajnika v Grižah ukinil pomoč partizanski vdovi — Račkovci materi iz Griž — zato, ker živi v skupnem gospodinjstvu s svojo poročeno hčerko, ki ima baže nekaj zemlje, od katere plača 200 din davka. Račkova ima odprto tuberkulozo, vsa družina je bila v taborišču zaradi sodelovanja s partizani, sedaj bi pa naj zaradi birokratskega odnosa občinskega tajnika zgubila podporo in jo vrnila celo za dve leti nazaj. Bolnik z odprto tuberkulozo ne sme živeti v skupnem gospodinjstvu z ostalimi in na intervencijo ljudskega poslance Helene Borovškove so to stvar pri OLO že med zasedanjem pravilno rešili. Brezdušnega tajnika bi pa naj klicali na odgovornost, zlasti ker po pripovedovanju ljudi ni to prvi primer, da meče polena pod noge našim zavednim in poštenim ljudem. Nekateri delegati so zahtevali tudi revizijo postojajočih uredb in sprememb zakonitih predpisov glede pokojnin vojnih vdov, ki največkrat močno zadenejo najbolj zaslužne in s tem povzročajo na terenu politično škodo. Za partizanske otroke se bo morala brigati vsa družba in tudi SZDL, da jih ne bodo vzgajali naši nasprotniki v sovražnem duhu, saj so ugotovili celo primere na Pohorju, da so nekateri med njimi celo ministranti.

Z OBČNEGA ZBORA ZDRUŽENJA REZERVNIH OFICIRJEV MESTA CELJA

Delo v pododborih bo uspešnejše kot je bilo doslej

V nedeljo dopoldne so se zbrali v bivši dvorani Ljudskega gledališča v Celju rezervni oficirji iz Celja na svoji II. redni letni skupščini. Skupščina je začela s polurno zamudo, ker ob pol devetih, ko bi morala skupščina pričeti z delom, je prišlo le nekaj rezervnih oficirjev. Končno se je zbralo le okoli 150 rezervnih oficirjev. Tako slab začetek je vsiljeval dvom o dobrem poteku zborovanja, vendar je živahna razprava pokazala, da je organizacija uspešno delala in dosegla lani vidne uspehe. Navajeni smo na zamude skoro na vseh sestankih, toda rezervni oficirji bi pa le morali biti bolj točni, saj bi jim morala biti disciplina in točnost bolj pri srcu kot so se izkazali ob tej priliki. Rad bi jih spomnil na besede maršala Tita, ko je ob neki priliki dejal prav rezervnim oficirjem: »Točen človek potrebuje točno uro.«

Predsednik združenja je uvodoma podal politično poročilo, v katerem je poudaril zlasti krivični sklep glede Trsta in vlogi, ki jo je ob tej priliki odigrala naša armada, v kateri je bilo takrat tudi lepo število rezervnega kadra in oficirjev. Med drugim je tudi omenil uspehe, ki so jih rezervni oficirji pokazali na lanske letnih manevrih. Največji uspeh je lani združenje doseglo z vojaškim strokovnim izpopolnjevanjem rezervnih oficirjev, kar je pravzaprav tudi glavna naloga združenja. Največ dela je imela komisija za organizacijo predavanj. Teme predavanj so morali največkrat prekrožiti in jih prilagoditi

tukajšnjim prilikam. Vseh predavanj je bilo 13, predavali so pa večinoma aktivni oficirji tukajšnje garnizije. Z obiskom predavanj se pa niso mogli pohvaliti, saj jih je obiskovalo le okoli 10% članstva. Predavanj bi bilo še več, če zaradi dogodkov okrog Trsta ne bi odšlo precejšnje število rezervnih oficirjev v edinice na mejo. Tudi z vključevanjem rezervnih oficirjev v združenje ne moremo biti povsem zadovoljni. Lani se je povečalo članstvo le za 5%, čeprav je do sedaj vključenih v organizacijo samo 85% rezervnih oficirjev. Zares se ne hote vsiljuje vprašanje, zakaj ostali še čakajo izven članstva? Prav gotovo je, da se mnogi še premalo zanimajo za svoje društvo. Lani je združenje predlagalo 2 rezervna oficirja za odvzem čina, enega zaradi nameravanega pobega preko meje, drugega pa zaradi kriminalnega dejanja, za katero ga je vojaško sodišče obsodilo na zaporno kazen. Na list Naša armija je naročeno 88 rezervnih oficirjev. Sodelovanje z množičnimi organizacijami ni bilo preveč tesno, medtem ko so bili stiki z aktivnimi oficirji v garnizonu zelo dobri in komanda garnizije je nudila združenju veliko pomoč, zlasti pri organizaciji predavanj.

V poročilu, kakor tudi v razpravi je bilo dosti govora o predstoječi reorganizaciji združenja. Združenje naj bi se čim prej reorganiziralo v 3 do 5 pododborov na teritorialnem principu. Praksa je namreč pokazala, da je delo v eni tako številčno močni organizaciji oteženo, slaba je evidenca nad člani in pobiranje članarine povzroča odoboru tudi precejšnje težave. V pododborih, kjer bo manjše število članstva, bodo stiki z ostalimi množičnimi organizacijami večji, organizacija predavanj boljša, medsebojno spoznavanje in obveščanje bo tudi lažje kot doslej, kar je važen pogoj za uspešno delo. Pri tem bo treba paziti, da ne bodo odbori številčno prešibki, ker bi to utegnilo zavirati uspešno delo. Razpravljali so tudi o združitvi z okrajnim odborom združenja rezervnih oficirjev, vendar so prišli do zaključka, da se zaenkrat za združitve še ne mudi.

Ugotovili so, da je revolucionarnost pri nekaterih precej popustila, da posamezniki premalo pazijo na lik rezervnega oficirja, da se dogajajo slučajni prekomerni pijančevanja in nemorale, ki škoduje oficirskemu ugledu. Rezervni oficirji morajo bolj aktivno politično delati tudi v množičnih organizacijah in društvih, biti v njih za vzgled in jih tudi voditi. Čeprav združenje rezervnih oficirjev ni politična organizacija, ne smejo le-ti zaostajati na političnem polju, boriti se morajo povsod za pridobitve NOB in za naš nadaljnji razvoj, kar pomeni, da morajo biti povsod aktivni borci za socializem. Organizacija bi morala tudi bolj skrbeti, kakšni so rezervni oficirji v družbenem in privatnem življenju in dajati predloge Vojnemu odseku za unapredovanje, ali celo odvzem čina, če nekdo ni vreden, da ga nosi.

Da bi se rezervni oficirji med seboj spoznali in ucvrstili tovariške odnose, bodo v soboto, 3. aprila skupno z rezervnimi oficirji iz okolice priredili v Narodnem domu družni večer, na katerem bo sodeloval komorni pevski zbor in Ronnyjev orkester. Pričakujejo, da bo udeležba na tej prireditvi velika, zato si naj vsak pravočasno rezervira prostor.

Za uspešnejše delo organizacije so sklenili prenesti težišče dela na pododboje, katere bo treba čim prej ustanoviti. Bolj aktivno bodo delali tudi v množičnih organizacijah, za strokovno delo si bodo pa uredili primerne prostore in opremlili vojni kabinet. Pomagali bodo tudi organizaciji proslave štajerskih partizanov, ki bo 5. septembra na Ostrožnem.

Na kraju zborovanja so poslali pozdravno resolucijo maršalu Titu in izrazili v njej željo, da bi obiskal velik tabor štajerskih partizanov.

RESOLUCIJA belgijskemu poslanstvu v Beogradu

1300 članov Društva prijateljev mladine v Celju z ogorčenjem protestira proti krivici, ki jo dela belgijska sodna oblast našemu otroku-Francu Zagožnu iz Bočne.

Nerazumljivo nam je, da belgijske oblasti ne izvedejo potrebnih ukrepov in še zdaj dopuščajo nedopustne intervencije klerikalnih krogov v Liegu in Vervierju, samovoljno ravnanje rednika Chantraina pa ostaja nekaznovano.

Prav posebej pa nam je nerazumljivo to, da prihaja ta napad in nezakršna diskriminacija s strani Belgije, ki je podobno kot Jugoslavija, preživljala ob nemški okupaciji najtežje vojne grozote.

Odločno zahtevamo, da takoj ukrenejo vse potrebno za izleditev otroka Franca Zagožna, ki ga je belgijski rednik namerno skrli, namesto da bi ga na osnovi razsodbe belgijskega sodišča vrnil očetu Jakobu Zagožnu. Zahtevamo njegovo takojšnjo vrnitev v Jugoslavijo!

Društvo prijateljev mladine v Celju

Ljudski odbor mesta Celja sporoča prebivalstvu, da je dne

22. t. m. ob 3.45 v ljubljanskem sanatoriju Emona umrl

dr. Josip Tomiňšek

gimnazijski direktor v pokoju,

častni meščan mesta Celja, odlikovan s častnim zlatim znakom Planinske zveze Slovenije, dolgoletni urednik Planinskega Vestnika, pisatelj in znanstvenik.

Velezaslužnega, neutrudnega pokojnika bomo ohranili v častnem spominu.

Ali smo že pomislili na to? Riba smrdi pri glavi, ali . . . v občini Škofja vas ni nekaj v redu

Nove izložbe — star način

Te dni se bo novo izvoljeni Okrajni komite LMS sestel na svoj prvi plenarni sešestan. Izvolili bomo predsednika, sekretarja in devetčlansko predsedstvo. Plenum bo proučil poročilo komisije za resolucije in sklepe Okrajne mladinske konference ter se pogovoril o problematiki bodočega dela naše organizacije.

Vsekakor se bomo morali nad bodočimi nalogami zelo zamisliti in najti način, da jih bomo čim uspešneje izvrševali. To bo mogoče le ob skupnem prizadevanju vseh članov Okrajnega mladinskega vodstva, v mnogem pa bo to odvisno od same organizacije dela v Okrajnem komiteju LMS.

Vsi vemo, kakšne naloge se v sedanjem obdobju postavljajo pred mladinsko vodstvo. Mladini je potrebno nuditi idejno-politično, strokovno-izobraževalno in družbeno-moralno vzgojo. Potrebno se je pogledati v najrazličnejša pereča vprašanja, kot je to brezposelnost mladine, vloga mladine v delavskem samoupravljanju, vprašanje mladinskega kriminala in še vrsto drugih vprašanj. Teh nalog mladinsko vodstvo samo ne more več uspešno reševati. Veliko boljše uspehe lahko dosežemo v tesnem sodelovanju z različnimi organizacijami, društvi in javnimi delavci.

Prav gotovo bo bodoči Okrajni komite LMS organiziral vrsto posvetovanj, na katerih bomo proučili vsa pereča vprašanja in nam bo tako mnogo lažje delati. Posvetovanja s predsedniki delavskih svetov in upravnih odborov, s pedagogi, političnimi delavci in drugimi, bi znatno dvignila našo sposobnost pravilno ocenjevati sedanje mesto in vlogo mladine v naši socialistični skupnosti, v sedanjih družbenih odnosih.

Mislím, da bo praksa nujno terjala ustanovitve posebnih komisij za proučevanje in razglabljanje prej omenjenih ter ostalih problemov in vprašanj. Te komisije ne bi bile stalne. Obstojale bi toliko časa, kolikor bi bile potrebne. Svoje delo pa bi navadno zaključevale s podrobnim poročilom o celotni problematiki, katero bi obravnavale. Na podlagi zbranih stvarnih in konkretnih primerov iz življenja mladine, ki bi bili obenem tudi obrazloženi, bi mladinsko vodstvo veliko lažje in uspešneje delalo in pri tem imelo boljše sliko o resničnem stanju in osnovnih organizacijah, podjetjih in drugih, kjer mladina živi in dela. Te komisije bi morale biti izredno gibljive in njihovo delo zasnovano na čim širšem področju. Posluševati bi se morale anket in drugih sredstev, ki bi jim odprle čim večje možnosti za ugotavljanje interesov in teženj mladine.

Pred vsem bi bilo potrebno formirati komisijo za strokovno in izobraževalno delo mladine na vasi, komisijo za proučevanje vloge mladine v delavskem samoupravljanju, komisijo za vprašanja družbeno-moralne vzgoje in komisijo za tisk.

Dejstvo je, da se o problemih mladine, predvsem pa o delu organizacije v časopisih premalo piše. Mislím, da bi to veliko pomanjkljivost lahko premostrila le komisija, ki bi vključevala vrsto tvarišev iz različnih področij našega okraja. Tako skupno delo bi bilo veliko uspešnejše in bolj konkretno, kot če to delo opravljajo posamezniki, ki večinoma niti ne poznajo stanja v organizaciji, o katerih pišejo. V bodoče bomo morali stremeti za tem, da javnost dobi realno sliko o naših problemih in ciljih. Prepričan sem, da bi to odgovorno nalogo izvršila lahko le komisija za tisk in agitacijo, ki bi bila povezana z ostalimi, prej omenjenimi komisijami in ki bi imeli najboljši kontakt z mladinskimi organizacijami in mladino.

S. V.

Pojasnilo občinskega odbora Škofja vas

V članku z zgoraj navedenim naslovom se je neopodpisani pisec lotil z doganjeni ugotovitvami ocenjevati v novem tona poslovanje občinskega ljudskega odbora Škofja vas v zadnjih odmerah davkov in reševanja pritožb. Zaradi izčrpanosti obdelave te zadeve mu damo še naslednja pojasnila in dopolnitve:

Razpored odmer davkov za leto 1953 je bil razgrnjen pri obč. odboru sredi decembra 1953 do konca decembra, pritožbe zoper odmero davka so se pa lahko vlagale v zakonitem roku 15 dni še do 15. januarja 1954. Glede na to so se pritožbe sprejemale do srede januarja 1954, nekatere pritožbe so pa pritožitelji vložili že zadnje dni decembra, čim so si ogledali odmero davka. Po 15. januarju pa se sprejemale samo prošnje nanašajoče na odmero davka, za prošnje pa ni nikakršne roka po obstoječih predpisih in jih je obč. odbor pač sprejemal, ker imajo vsi državljani pravico vlagati prošnje na oblast. Postopek pri odboru je pa tak, da o teh prošnjah in pritožbah sklepa Gospodarski svet, ki je imel za to sejo dne 26. januarja 1954 ter je razpravljal o teh pritožbah in prošnjah naenkrat o vseh skupaj. Predsednik Gospodarskega sveta je po pričetku vlaganja pritožb naročil uslužbenici občine, ker je bila tajnica ves mesece odsotna na tečaju, da naj sprejema te pritožbe in prošnje ter naj napravi hkrati osnutek predlogov v posameznih zadevah, tako da se bo na seji hitreje reševalo. Po tem nalogu je odredjena uslužbenka pri vsaki pritožbi ali prošnji spravi napravila tak osnutek in vnesla vanj navedbe iz pritožbe, pustila pa je prazen prostor za mišljenje Sveta oziroma za znesek, za koliko naj se na primer zniža davek, če bi sklenili predlagati znižanje. Na seji dne 26. I. 1954 so o teh predlogih razpravljal in šele po sklepu gospodarskega sveta, ki je obravnaval prav vse pritožbe in prošnje, so bile vse te predložene MLO s spremnim dopisom dne 27. I. 1954, ki ga je prečestavila tajnica. Ni pa nobene pritožbe ali prošnje reševala tajnica ali blagajničarka sama ter podpisovala davčno komisijo. Navidezna nepravilnost je se zdelo morda v tem, ker so razni datumi na teh osnutkih, ki so bili po seji gospodarskega sveta kot predlogi tega sveta predloženi MLO. Datumi v desnem kotu vsakega osnutka so namreč tisti, ko je bila prošnja ali pritožba vložena in so ti datumi ostali. Ker se v tekstu teh osnutkov navaja tu in tam, da je davčna komisija rešila —

po starem izražanju — ne pa gospodarski svet, kombinira pisec, da naj bi bila ta komisija tajnica ali kak drug uslužbenec. Odposiljatev teh pritožb je zavedena in se nobena ni izgubila. Edina pomanjkljivost je v tem, ker so pritožbe v odsotnosti tajnice zbirali, niso pa bile vnesene v delovodnik, z izjemo nekaterih, ki jih je vpisala v delovodnik tajnica po zopetnem nastopu službe. Vse to je razvidno iz podatkov in zapisnikov na občini.

Pritožbe s predlogom ugodne rešitve so se pač predlagale MLO zaradi tega, ker so smatrali to odborniki za primerno z ozirom na razne vzroke, kot na primer: udeležba na orožnih vajah, zaradi primerov nesreč in bolezni in podobno. O tem občinski odborniaki pač lahko razpravljajo in predlagajo svoje mišljenje.

Glede vprašanja, da so se prošnje in pritožbe pisale na občini in celo na občinskem stroju, bi povedali pisca samo to, da ima vsak državljan pravico prošnje in pritožbe na vsako oblastvo po naši ustavi ter da je dolžnost oblasti, da takšno prošnjo sprejme, bodisi da je pisмено vložena ali pa da jo oblastvo po predlogu državljanke napíše v obliki zapisnika. Saj se mora glasiti pravilo pri vsaki odločbi ali sodbi pravi pravni poak, da se pritožba lahko vloži v določenem roku pisмено ali pa da na zapisnik pri podpisnem oblastvu. To velja tudi za občinski ljudski odbor kot osnovno upravno enico. S tem uslužbenici občinskega ljudskega odbora ne greče, če izpolnjujejo te svoje dolžnosti, v kolikor pa take prošnje niso vedno napravljene v pravno zapisniško dognani obliki, se pa to ne more zahtevati od uslužbenec, ki niso tako strokovno usposobljeni.

Pisec tudi poziva sedanje odbornike, da naj dajo odgovor glede tega stanja, pa tudi, koliko so se okoristili z izvrševanjem svojih funkcij pri obveznih oddajah in odmerah davkov. Glede na to pozivamo pisca, da takoj z imeni, točnimi navedbami in dokazi razode javnosti, da bodo lahko zbori volivcev razpravljali o tem in imeli za krivce dokazni material na razpolago. Pa naj ne pozabi obdelati prejšnjih odbornikov, ker mu časovno nekaj v njegovem članku ne gre skupaj, ker je sedanji odbor že bil izvoljen potem, ko je bila ukinjena obvezna oddaja. Prepričani smo, če bomo stvar složno poprijeli, da se bo širša le odvila ter se bo ušla še lisica, ko je lisjak že ujet.

(Sledi 14 podpisov.)

Odgovor Mestnega ljudskega odbora na pojasnila občine Škofja vas

Uredništvo je zaprosilo Mestni ljudski odbor, da podrobneje pojasni podatke, ki jih je dal za sestavo članka, ki je bil objavljen v našem listu. Da bi bili naši bralci pravilno seznanjeni o tej zadevi, je urednik zastavil naslednja vprašanja:

Kdo je izvršil pregled poslovanja Občinskega odbora v zvezi z reševanjem pritožb?

Mestni ljudski odbor je pooblastil posebno komisijo, ki je pregledala dopise občinskega ljudskega odbora Škofja vas in postopek pri reševanju pritožb. Spremini dopisi k pritožbam so imeli po svoji vsebini nasprotujoče si podatke, kot pa jih je dal pritožitelj v pritožbi, vrha tega se niso ujemale datumi spremnih dopisov z zapisnikom o seji gospodarskega sveta občine Škofja vas. Da se zadeva uredi, je komisija, v kateri so bili tajnik Mestnega ljudskega odbora, šef uprave za dohodke in referent za odmero uprave za dohodke, pregledala osnovne podatke v občini sami. O izvršenem pregledu obstoja zapisnik, ki sta ga podpisala tajnica in predsednik občine Škofja vas.

Katero ugotovitve so navedene v zapisniku?

Ugotovili smo, da razen treh prošenj ni niti ena pritožba niti prošnja zavedena v delovodnik in ni mogoče sploh ugotoviti datuma vložitve. Datumi na pritožbah ni mogoče upoštevati, ker so razne priloge k pritožbam priloge s poznejšimi datumi, kot pa je pritožba vložena. Spremini dopisi in predlogi za znižanje, ki so utemeljeni s klavzuro »davčna komisija je proučila pritožbo ali »gospodarski svet je rešil pritožbo, so bili neresnični, ker v določenem

času, ko so se pisali predlogi, ni bilo nobenih se, ne davčne komisije ne seje gospodarskega sveta. Predlogi za znižanje niso bili utemeljeni, saj k temu predlogom ni priložena nobena dokumentacija, razen starih primerov, vendar so tudi ti dokumenti imeli kasnejši datum, kot pa je bila pritožba vložena. Iz obstoječih pritožb je ugotovljeno, da so pritožbe pisane na občinskem ljudskem odboru s strani administrativne osebe. Poudarjamo, da je ta zapisnik podpisal predsednik občinskega ljudskega odbora in tajnica občinskega ljudskega odbora. Nista pa dalja nobenih pripomb k zapisniku, ko sta bila pozvana, da podata svoje pripombe.

Ali so resnične trditve, da je razpored o odmeri davka bil razgrnjen v sredini meseca decembra?

Trditve, da je bil razpored razgrnjen v sredini meseca decembra, so neresnične in ne držijo, saj to trditve v celoti ozvejo pritožbe nekaterih pritožiteljev, ki so se pritožili zoper odmero dohodnine že v mesecu novembru in v začetku meseca decembra. V dokaz navajamo naslednje primere:

Kožuh Jakob iz Pristave se je pritožil že dne 27. I. 1953, nadalje se je Cmer Anton, Škofja vas, pritožil in v pritožbi navedel, da je dobil odmero 12. II. 1953. Kotnik Franc iz Smarjete je vložil pritožbo že 8. II. 1953, itd.

Kdo je v glavnem kriv takega poslovanja?

Komisija, ki je pregledala administrativno poslovanje v občini, ne val krivde na ljudski odbor oziroma na gospodarski svet, temveč na samovoljno in nezakonito delo tajnika, ki ni

Celje se je poslovilo od zaslužnega soobčana

V torek zvečer so iz Ljubljane pripeljali v Celje posmrtno ostanke preminulega dr. Josipa Tominška. Krsto so položili na katafalk v avli Mestnega gledališča, ki je bila za ta primer obdana s črtno. Ves dopoldan v sredo so potem celjski kolektivni, prosvetne ustanove in društva pošiljala v avlo vence, da je ves prostor dehtel v vonju svežih pomladanskih cvetlic. Pri krsti je stala častna straža, ki so jo sestavljali profesor Jakelj, tov. Ferlinc, profesorji: Karl Jug, Tine Orel in Fran Roš ter tovariši Vlado Bogataj in Uranejk. Okoli 11. ure je iz notranjosti avle, kjer je bilo ob krsti zbrano pokojnikovo sorodstvo komorni zbor zapel koral. Potem je častna straža spremljala rakev, ki so jo prinesli na stopnišče. Medtem je igrala godba na pipah. Zadnje slovo od pokojnika je vzel v imenu Mestnega ljudskega odbora profesor Anton Aškerc, ki je opisal velike pokojnikove zasluge, predvsem pa njegov vzorni lik, ki nam lahko služi za primer požrtvovalnosti, vztrajnosti, patriotizma in ljubezni do rodne grupe. Komorni zbor je potem zapel še pesem »Poljana toži«, nakar je tudi direktor Orel še enkrat navedel lik velikega pokojnika, navedel vse njegove vloke zasluge za slovenstvo, za šolstvo in za slovensko znanost ter se poslovil od njega v imenu tisočev slovenskih planincev, katerim je bil pokojnik učitelj in voditelj. Krsto so med igranjem žalne koračnice prenesli v avtofurgo, ki je nato počasi zapeljal proti ljubljanski cesti, pred in za njim pa se je razvrstil dolg, tisočglav sprevod. Sprevod se je pomikal po Trgu V. kongresa, po Stanetovi ulici in dalje po Cankarjevi ulici proti Čretu. Na pločnikih so stali v nemem slovesu številni Celjani, šolska mladina, kateri je pokojnik toliko lepega in koristnega zapustil. Godba je neprestano igrala žalne koračnice, ko je pokojnikova krsta zapuščala Celje. Sprevod se je pomikal po Teharski cesti v gradnji ter na-

posled ob pol enih prispel na Mestno pokopališče. Tudi tu so dijaki celjskih srednjih šol naredili špalir. Ob grobu so se poslovili od pokojnika še trije govorniki.

Profesor Fran Roš je vzel slovo od pokojnika v imenu Kluba celjskih kulturnih delavcev in prosvetnih delavcev. Tovariš Rado Jenko je opisal za sluge preminulega člana olepševalnega društva za obnovo in olepšanje mesta Celja. V imenu mariborskih prosvetnih in kulturnih delavcev je govoril profesor Treplj, ki je z dr. Tominškom dolgo časa skupaj služboval. Na pokopališču je zapel pevski zbor II. gimnazije.

Celje je z vsemi častmi sprejelo pokojnega dr. Josipa Tominška k zadnjemu počitku, v zemljo so položili to, kar je bilo pri njem minljivega, njegov duh, njegovo delo pa v naši domovini ne bosta nikoli šla v pozabo.

Zadruga v Bočni je razdelila nad osem milijonov v koristne namene

Na nedavnem občnem zboru v Bočni so spričo obračuna pokazali dobro gospodarstvo. Bilanca je pokazala nad osem milijonov dobička. Vsoto so razdelili takole. Pol milijona v sklad za dvig kmetijstva, 200.000 din za kulturni sklad, 1.500.000 din za socialni sklad. Iz tega sklada bodo zavarovali vse družničke. Gasilska četa dobi 300.000 din, 1.500.000 din pa bodo porabili za komunalne potrebe, to je za popravilo cest, razširitev električnega omrežja in za obnovo vodovoda. Za nakup posestev, ki ga je zadruga kupila lani, pa bodo naložili 4.000.000 din. V nov odbor, ki so ga izvolili, so prišli skoraj vsi prejšnji odborniki.

seznajajo gospodarskega sveta s pritožbami in prošnjami, temveč jih je samovoljno reševal. Kot dokaz navajamo naslednje: seja gospodarskega sveta je bila dne 26. I. 1954, na kateri so rešili večino primerov, medtem ko je naknadno dospele pritožbe in prošnje reševal in predlagal znižanje v imenu gospodarskega sveta tajnik na lastno pest. Na primer: Resnik Marija iz Trnovelj št. 25 je vložila prošnjo dne 29. I. 1954, ki je utemeljena z naslednjimi: »Takašnji gospodarski svet priporoča, da se ji davek zniža za 30.000 din ali pa da se ji prizna davčna olajšava.« Prav tako gospodarski svet ni obravnaval prošnje Pajman Jakoba iz Škofje vasi št. 36, ki so mu tudi z občine predlagali znižanje za 15.000 din. Isti primer je pri prošnji Kers Jurija, Smiklavž št. 12.

Čudno luč meče na administrativno poslovanje tudi to, da tajnik ob priliki pregleda ni vedel, kdaj so bili razgrnjeni razporedi, medtem ko je v odgovoru trdil, da so bili razgrnjeni od srede do konca meseca decembra 1953. Tu pridemo do nesoglasja, ker so bile nekatere pritožbe zoper štetno akontacijo, ki je bila obenem tudi definitivna odmera za leto 1953, kar je potrdil šef uprave za dohodke OLO Celje-okolica.

Mislím, da si bo iz navedenih dokazov vsak bralec ustvaril jasno sliko, kdo nosi krivdo in odgovornost za takšno poslovanje.

Pripomba uredništva Savinjskega vestnika

Uredništvo je na podlagi tega obvestilo bralce o vsej zadevi v občini Škofja vas. V kolikor je kdo prizadel, naj se v bodoče obrne na tajnika disciplinske komisije MLO, ker je vsa stvar predana disciplinskemu sodišču. Naknadnih pojasnil ne bomo več objavljali, dokler ni zadeva urejena na pristojnih mestih, ki bodo o tem razpravljali.

(Nadaljevanje s 1 strani)

Ob grobu dr. Josipa Tominška

vih letnikov je pod njegovim razumeva-vačim in razumnim vodstvom ohranilo več kot tri desetletja slovenske zgodovine s prav posebnega vidika. To je zgodovina slovenstva v njegovi ljubezni do narave in do domačije sploh.

Te naloge je vršil poleg nešteti drugih. O vsem, kar je delal kot profesor, ravnatelj, član prosvetnega sveta v Gradcu in Beogradu, kot prosvetni in telesno vzgojni organizator, kot slavist, klasični filolog in strokovni učitelj telovadbe, o vsem je tudi sprti pisal. Literarno je začel delovati leta 1899 v Ljubljanskem Zvonu s člankom o Puškinu in Popotniku s člankom o telovadbi.

Kot šolnik in vzgojitelj je napisal latinsko vadnico, prvo slovensko grško slovnico s pripadajočo vadnico in Ksenofontov slovar. Vrsta razprav o latinščini in grščini je izšla v Pedagoškem Letopisu, ki mu je bil v dobi osmih letnikov tudi sourednik. Nepregledna je serija člankov in razprav o najrazličnejših šolskih, učnih in vzgojnih problemih. Kot slavist se je bavil s prešernoslovjem in priobčeval članke in ocene najrazličnejših del v Ljubljanskem Zvonu, Slovanu, Popotniku in drugod. Bil je prvi slavist, ki se je upri Zigonovi in Puntarjevi teoriji o matematični arhitektoniki v Prešernu. Izdal je v petih zvezkih Zbrane spise dr. J. Mencingerja z literaturno zgodovinskim uvodom in opombami, Bleiweisov zbornik, Nemško slovenski slovar itd. Napisal je več jezikoslovnih razprav, med njimi o rodnem »Narečju v Bočni in njegovi sklanjatvi«. Leta 1905 je po bistrogledni oceni Aškercve pesnitve o Primožu Trubarju polemiziral z Aškercem v spisu »Anton Aškerc v boju za herojstvo«. V tedanjem kulturnem boju se je držal nad njim z objektivno presojo, stoječ na stališču, da žolčni strankarski prepri narodu več škoduje, kakor koristijo. V tej in drugih ocenah je uveljavil svojo duhovitost, ironijo, razgledanost in izredno prožnost. Bil je odbornik Slovenske Matice in je v tem svojstvu odločilno sodeloval pri kulturnem življenju pred prvo svetovno vojno (Stritarjeva proslava, Gajeva proslava, Vilharjeva spomenica, bil je cenzor rokopisov, med njimi mnogih Cankarjevih). Bil je tajnik odbora za nabiranje slovenskih narodnih pesmi in napevov in jih je sam nabral nad deset tisoč. Sadeve njegovega dela najdeš v najrazličnejših revijah in listih in zbornikih.

Kot strokovnjak za telovadbo je delal od zgodnje mladosti do pozne starosti kot organizator in pisatelj. Aktivno je gojil vrsto športov, v Ljubljani je bil vodja mladinskih iger in je uvedel v klub Hermes nogomet.

Delal je kot javni delavec pri Glasbeni Matici (bil ji je 12 let predsednik), v Aeroklubu (prvi je pri nas začel z jadralnim letalstvom), v Sablaškem klubu, Protituberkulozni ligi, Profesorskem društvu, Zgodovinskem društvu, Putniku, Protialkoholnem društvu, Proforski samopomoči, Češkosl. Bolgarski ligi itd.

Poslovili smo se od moža, kakršnih slovenska intelektualna sredina ni mnogo premogla, naj tehtamo katerokoli področje njegovega javnega dela. Do zadnjega časa je ohranil neverjetno vitalnost in strast do dela, kakor da bi se ne mogel orestiti odgovornosti za stanje naše kulture. Do zadnjega je vodil obširno korespondenco, pisal, govoril, razmišljal in spremljal naše javno življenje kljub težkim skrbem, ki jih je imel s svojo telesnostjo. Ni mu ušla nobena količikaj važna novost s šolskega in pedagoškega področja, ves čas je zasledoval dogajanja v naši povojni literaturi, se zanimal za folklor, slavistiko, za vsa pomembna vprašanja, ki so zadnja leta pretresala našo družbo in je do vseh zavzemal jasno, odločno stališče, ki je rastle iz njegovega izrednega osebnega bivanja. V svojih spisih

Prav je, da celjske trgovine spreminjajo tudi svoj zunanji videz. Nove izložbe in modernejša notranja oprema mesto zelo polepšata, dajeta mu lice večjega industrijskega in kulturnega centra.

Toda projektanti ali pa investitorji sami, delajo pri teh adaptacijah napake. Poglejmo nove izložbe »Triglava« v Prešernovi ulici. Zdal so večje, toda drugače se niso izpremenile. Zadnja stena izložbe je zasteklena z motnimi šipami. Pogled v trgovino je zakrit. Tudi nova zelenjavna trgovina na Trgu V. kongresa ima zelo lepo urejeno notranjost, zdaj pa so jo skrili z motnimi šipami v izložbah. Čisto drugače je v novourejeni »Solčavi«. Tam je vsa trgovina izložba in učinkuje veliko bolje. Tudi trgovina »Jugoplastika« ima zelo lepo pohištvo, toda kaj, ko je skrito očem od zunaj. Tudi nekatere druge trgovine, kjer bi lahko vsa notranjost služila za reklamo in izložbo, se »sramežljivo« skrivajo za motnimi šipami, zaveseami, pregrinjali ali pa z »gosto aranžiranimi« izložbami, kjer se med razsvetljenimi predmeti ne ukrade noben pogled v trgovino.

in govorih je uveljavljal nek poseben esprit, ki ga je sam imenoval oblikovitost: originalen v besedah, dikciji in frazeologiji je znal ogrniti tudi najbolj preprosti zadevi, o kateri je pisal, plašč pomembne splošnosti. Z jasnim smislom za potrebe časa in naroda je v delu iskal in našel soglasje svojega duhovnega življenja, polnost razuma, čustva in volje.

Tudi Savinjski vestnik ga je štel med svoje redne in zanesljive sodelavce. V njem je »Jezičnim dohtarjem« obudil svojega Antibarbarusa, ki ga je vodil v Planinskem Vestniku več let. V našem listu je pisal o tem in onem, kar ga je bolelo, jezilo in veselilo pri njegovih vsakodnevih sprehodih po mestu, na katerih na videz sploh ni gledal okoli sebe, pa je videl in presodil vse od grmičja v parku do ponesrečenega napisa nad trgovino.

Zdal ga ne bomo več videli, modrega, izkušnega, vsevednega celjskega politistorja, ki je aktivno doživljal kulturno snovanje našega naroda več kot pol stoletja. Ne bomo več brali njegovih zgornjih, temperamentnih člankov v našem tedniku, ne bomo več poslušali njegove retorično vznesene in zanesene besede na množičnih sestankih in občinskih zborih. Tam na robu mesta bo zdrževal kašlil novo brstje ljubezni do slovenstva, tam poslušal veter, ki prihaja z murav na Menini in Lepenatki, v šumenju Savinje razbiral glas Rinke, kloktanje in hrumenje gorskih bistrice in hudournikov, tam v vonjavah spomladi, v opoju poletja in plodne jeseni pričal s svojim življenjskim delom, da je človekova dolžnost ne samo spoznavati, marveč svojo spoznanje in znanje z vso močjo uveljavljati.

*

Dr. Josip Tominšek se je rodil 4. III. 1872 na Slatini med Bočno in Gornjim Gradom trdnemu kmetu Portu. Iz samotnega, a prelepega planinskega okolja Zadrecke doline je dvanajstletni Portov Joža odšel na gimnazijo v Celju in jo leta 1892 z bleščečim uspehom končal, tako da ga je nemški inspektor v celjskem lokalnem listu slavil kot izreden primer. Odliko je imel v vseh predmetih, najmočnejši pa je bil v matematiki. Bil je izredno izurjen v telovadbi in se je leta 1895 na univerzi usposobil za telovadnega učitelja na srednjih šolah. Na univerzi v Gradcu je od leta 1892 — 1896 študiral slavistiko in klasično filologijo ter se usposobil za profesorja slovensčine, latinščine in grščine v tesnem sodelovanju s slavistom dr. V. Oblakom. Leta 1898 je promoviral za doktorja filozofije. Na celjski gimnaziji je učil že leta 1895, leta 1896 pa je kot suplent nastopil službo v Kranju. Tu je ostal do leta 1904, ko je odšel na študijski dopust v Berlin. Od jeseni leta 1904 — 1910 je učil v Ljubljani na I. drž. gimnaziji, nekaj ur pa tudi na nemški in na višji deklški (poznejšem liceju). Leta 1910 je odšel v Gorico za ravnatelja na največji zavod v Avstriji z nalogo, da pripravi slovenske in laške paralelke. Nalogo je spretno in natančno izvršil, leta 1911 pa je odšel v Maribor in prevzel ravnateljske posle na tamšnji gimnaziji. Ze leta 1912 je bil imenovan za člana deželnega šolskega sveta kot zastopnik srednješolskih profesorjev in za nadzornika telovadbe za slovenski in italijanski jug (Kranjska, Primorska, Istra, Dalmacija in Južna Tirolska). Ob zlomu Avstrije je od »sobot« na ponedeljek« vzpostavil iz polne nemške gimnazije popolno slovensko in pomagal otvoriti slovensko realko. V Mariboru je delal kot pedagog, šolnik, urednik in organizator javnega življenja. Ostal je tu do leta 1943, ko je bilo njegovo stanovanje zbombardirano. Uničena mu je bila vsa knjižnica in korespondenca. Nato se je preselil v Celje, kjer je bival ves do nedavnega odhoda v ljubljanski sanatorij Emona, kjer je 22. marca t. l. ob trideset letih umrl. T. Orel

Delavski vrtički in zvezni predpisi o obdavčitvi

Zvezni predpis, ki predvideva tudi obdavčitev majhnih površin, kot so to vrtički ali gredice, kjer si mali ljudje pridelajo v svojem prostem času nekaj zelenjave, sočivja in morda še košaro krompirja, povzroča, da delavci opuščajajo delo na teh malih površinah in da so te »krpe« zemlje neobdelane. Obdavčitev povlači za sabo še zmanjšanje otroških doklad in vsak delavec, ki zna le malo logično misliti, lahko pride do ugotovitve, češ da se »vrtičkarstvo« ne izplača, ker vrt nikoli ne prinese svojemu ročnemu obdelovalcu toliko, kolikor znašajo stroški za davek in razlika med znižanimi in normalnimi otroškimi dokladi.

Ni sumnje, da je bil ta predpis izdan brez predhodne temeljite proučitve tega problema. Normalno je, da dotični delavci in uslužbenci, ki posedujejo večje površine zemlje ne morejo biti tretirani kot oni brez vsakega premoženja, tu mislimo zemljiškega premoženja. Toda sežanj zemlje okoli lastne hišice ali kos zemlje v najemu še ne menja dejanskega socialnega sestava. Morda je bil vzrok pa eni strani v tem, da bi delovne ljudi odtegnili od naporov izven delovnega mesta, ker bi s tem padla

proizvodnja. Na drugi strani so bili izdatki za otroške doklade mnogokje res neupravičeni, toda v teh malih primerih gotovo ne.

Mislím, da mi ni treba posebej govoriti o tem, da je za industrijskega delavca, za pisarniškega nameščenca, zlasti pa za tiste, ki se malo gibljejo in med delovnim časom preživijo v ne-zdravem ozračju, brskanje po vrtu naravnost potrebno. Tudi v tem premetavanju zemlje, gladenju gredic in zalivanju solatice je del naše parole — nazaj k naravi. — Človek, ki ljubi delo na vrtu, si vrt želi, ga goji in obdeluje, tisti pa, ki do tega nima veselja, se ga itak ne dotakne, pa če ga tudi ima. Zato je jasno, da je v »vrtičkarstvu« prej nekoliko športa, vsekakor veliko osebnega zadovoljstva, veliko manj pa koristi, ali pa celo nevarnosti za padec delovnega elana.

Iz navedenih razlogov bi bilo potrebno, da se predpis v tem pogledu malenkostno »nategne«, ker tako kruto zastavljene meje pač niso potrebne. Mestni ljudski odbori in okrajni odbori naj bi po svoji uvidevnosti in specifičnosti terena in prebivalstva to vsklajevali kakor bi bilo pač najbolj prav. Mestni ljudski odbor v Celju sicer ugotavlja, da je v tem pogledu predpis pomanjkljiv in ozek, toda spričo svoje nepristojnosti, da bi kakorkoli v tej zvezi spreminjal, mu veže roke.

Prosvetno delo v Kompolah nad Štorami

Čeravno je od Štor do Kompol pičle pol ure hoda, se v Kompolah razvija precejšnje kulturnoprosvetno delovanje. Kompolčani se ne zadovoljujejo z obiskovanjem kulturnih prireditve v Štorah, ampak jih prirejajo sami v okvirju svojega KUD »Cvetke Jerinove«. Občni zbor tega društva je, dobro obiskani po mladini in odraslih, odražal njihove težnje in potrebe po kulturnem udejstvovanju.

Obračun minulega dela kaže napredek v prirejanju proslav, iger (Pri Hrastovih, Pri belem konjičku i. dr.), v delovanju knjižnice (400 knjig, razstava knjig), šahovskega krožka, gospodinjkega tečaja (20 rednih udeleženk, razstava gospodinjinskih izdelkov), gospodarskega tečaja (15 udeležencev in folklorne skupine. Pri okrajnem prosvetnem tekmovalstvu so se dobro uveljavili tudi Kompolčani. Med delovanjem so se v društvo vključevali novi člani-sodelavci. Sedaj ustanavljajo pevski zbor, pripravljajo kegljaški klub in prirejajo s pomočjo Ljudske univerze v Celju predavanja. Od okoli 100 mladincev jih deluje v društvu 45. Sklep zbora je, da bodo k sodelovanju vključili tudi ostalo mladino.

Med mnogimi vajami, na številnih prireditvah in v pogovorih o bodočem delu ugotavljajo mnogo nedostatkov, ki zavirajo delo. Predvsem pogrtašajo svoj prosvetni dom, v katerem bi se delo najlepše razvijalo. Za gledališke igre, za pevske vaje, za šah, za predavanja jim služi le razred v šoli. Vedo, da s tem ovirajo redno šolsko delo, da je stalni oder v razredu za otroke neprimeren, da mnogo radovednih gledalcev zaradi pomanjkanja prostora ne more priti k prireditvam, da je na premajhnem odru zelo težko igrati, vendar pri delu vztrajajo. Načrt za gradnjo prosvetnega doma je nastal že v letih pred vojno, a doslej ga še niso mogli uresničiti z zidavo. Na občnem zboru so izrazili svojo pomoč v delu in lesu pri gradnji prosvetnega doma. Mnogi člani društva delajo v Železarni v Štorah. Zaradi česar upajo tudi na to pomoč, kot na pomoč okrajnih forumov in organizacij. Prostor za prosvetni dom je bil kupljen že pred vojno. Inicijativni odbor za gradnjo prosvetnega doma pripravlja vse za pričetek gradnje.

Člani odbora KUD, kot tudi ostali Kompolčani, so se na občnem zboru zahvalili učitelstvu šole za moralno pomoč in za sodelovanje pri mnogih prireditvah.

V nedeljo, dne 14. februarja so imeli prvo predavanje LU, v nedeljo 28. II. so uprizorili veseligr: Gosposka kmetija. Novo ustanovljeni pevski zbor ima redne vaje vsako nedeljo dopoldne.

V vztrajnostjo pri kulturnem delovanju bodo Kompolčani lahko še mnogo dosegli tudi kakovostno izboljšali svoje prireditve in si zgradili dovolj prostoren, sodoben prosvetni dom.

Siv.

IZ ŠENTIJE NEJA PRI LOČAH

V vinogradu posestnika Ivana Trdine v Prepužah so obrezovali trto. Pri delu je bil navzoč tudi Ivan Klančnik. Po končanem delu je Trdina v zidnici pogostil delavce s pijačo. Na poti proti domu sta se sporekla Trdina in Klančnik. Klančnik je z nožem zabodel Trdino, ki je zaradi izkrvavitve bil na mestu mrtve.

*

V državnih in privatnih gozdovih v našem okolišu so se v zadnjih mesecih pojavljale tatvine lesa. Organi LM so tatove izsledili in jih oddali v zapore.

*

Kuharski tečaj, ki ga je vodila tov. Justa Cvahte, je bil pred kratkim zaključen. Posečalo ga je 30 udeleženk. Hrano in vse pripomočke so si tečajnice same oskrbele. Tečaj je lepo uspel in bi si takih tečajev želeli še več.

Kulturno prosvetna dejavnost naših izseljencev in pomoč Matice pri tem delu

Kulturnoprosvetno delo naših izseljencev je najbolj aktivno v ZDA, manj v Argentini, potem v Franciji, Belgiji itd. Največ je med našimi izseljenci pevskih zborov, in sicer mešanih, moških, mladinskih in otroških ter tamburaških ansamblov. Kulturnoprosvetna in pevska društva so tudi osnovna oblika združevanja naših izseljencev. Slabše je razvita ta dejavnost v Belgiji, Holandiji in zlasti v Nemčiji, kjer sploh ne obstoja niti eno slovensko izseljensko društvo. V Belgiji se naši izseljenci družijo s Hrvati in Dalmatinci ter z njimi prirejajo razne prireditve in zabave. V belgijskem in holandskem Limburgu se razvija kulturnoprosvetno delo pod vplivom društva sv. Barbare, čigar vodstvo dela po navodilih pobeglega vojnega zločinca Babnika.

Naši rojaki v Argentini so v zadnjem času poživeli svoje kulturnoprosvetno delo. Slovensko podporno društvo v Vila Devoto ima svoj dramatični odsek, mešani, moški, mladinski in otroški pevski zbor. Po prizadevanju rojaka Cirila Krena iz Buenos Airesa so v Argentini dosegli lep uspeh popularizacije slovenske simfonične glasbe. Simfonični orkester državne radijske postaje v Buenos Airesu je 8. oktobra izvajal Škerjančev Koncert za klavir in orkester, v novembru pa Bravničarjevo Simfonično uverturo »Kralj Matjaž«. Na programu pa imajo tudi Kozinovo »Belo krajino« in »Ilovo goru«. Gradivo za te koncerte je posredovala in poslala v Argentino Izseljenska matica.

V Clevelandu v ZDA je pred kratkim Glasbena matica ob 25-letnici svojega obstoja dala na oder operi »Cavalleria rusticana« in »Pagliaccio«. Obe operi je prevedel ravnatelj Glasbene matice tov. Tone Šubelj. Med kulturnoprosvetno dejavnost naših rojakov v ZDA lahko tudi prištejemo vinske trgatve in »bazarje«, ki jih društva rada prirejajo v jeseni. Ob teh prilikah nastopajo tudi pevski zbori. V ZDA so zelo dobro obiskane tudi kino predstave slovenskih celovečernih in dokumentarnih filmov. Prav sedaj dajejo »Kekca« in »Belo krajino«. V društvih predvajajo tudi tiste filme, ki jih rojaki snemajo v Sloveniji, ko se mude na obisku.

Glasbene prireditve so tiste, ki najbolj združujejo slovenske izseljence različnih političnih nazorov, kajti slovenska pesem privlači vsakogar, zaradi pesmi gredo preko svojih političnih naziranj — in tako najdemo ob glasbenih prireditvah kaj mešano občinstvo: stare naprednjakarje, ki so branitelji nove Jugoslavije, dalje take, ki jim je vse-

eno, kako se nova Jugoslavija razvija, pa take, ki so bili že pred prilivom politične emigracije žrtve vatičanske akcije in končno povojno politično emigracijo. S procesom stapljanja politične emigracije v ekonomsko, ki se danes že odvija, dobiva tudi Izseljenska matica nove naloge: vztrajno in odločno razbijati sovražne organizacije politične emigracije, ki pa nikjer ne pomenijo večjih utrd in s svojim kulturnoprosvetnim delom vplivati tudi na tisti del politične emigracije, ki jo je sicer zagrabila v svoje klešče vatičanska akcija, ki pa hkrati ni gluha za kulturnoprosvetno delo izseljenskih društev in ki jo počasi toda vztrajno izpodjeda vedno silnejše domotožje.

Naloga Izseljenske matice je, pomagati naprednim izseljencem, da se izloči vpliv politične emigracije, da se ji tudi na kulturnoprosvetnem področju prepreči prevzeti iniciativo v svoje roke.

Pri teh matičnih nalogah ima važno vlogo tisk. V preteklem letu je Matica poslala izseljenskim listom v ZDA in Argentino preko 250 člankov. Matica sodeluje tudi pri izseljenski oddaji Radia Ljubljane. Ta oddaja je namenjena rojakom v Franciji, Nemčiji, Belgiji in Holandiji.

Založniška dejavnost Matice je prav tako tesno povezana s temi nalogami. SIM je doslej izdala brošuro o Sv. Urhu v nakladi 3000 izvodov, tiskala Slovenski izseljenski koledar za leto 1954, v tisku je Zgodovina slovenskega naroda v slovensčini in angleščini, opremljena z ilustracijami slikarja Pengova; v tisku je tudi prva številka novega glasila Slovenske izseljenske matice »Rodna gruda«. Za nameravano turnejo Slovenskega okteta v ZDA je Matica izdala in založila Zbirko slovenskih pesmi in spored za to turnejo.

Zelo važni so osebni stiki z našimi izseljenci, in to ne samo v času, ko se mude pri nas na obisku. Tudi naše kulturne skupine in posamezniki, dalje športniki in šahisti, ki potujejo v ino-zemstvo, bi Matici lahko veliko pomagali pri njenem delu.

Kulturnoprosvetna sekcija Izseljenske matice je zadnje mesece poživila svoje delo: izseljenskim društvom pošilja gradivo za pevske zборе in recitacije; začela je z zbiranjem gradiva za kartoteko kulturnoprosvetne dejavnosti naših izseljencev po vsem svetu, brez katere bi Matica težko vršila svoje naloge. Sekcija je dobila od raznih organizacij lepo število leposlovnih knjig, ki jih bo izposojala izseljencem.

Komunalni problemi v Šentjurju

Ko se človek sprehaja po Šentjurju ima vtis, da so Šentjurčani popolnoma pozabili na svoj trg, ki se res ne more ponašati z vzorno ureditvijo.

Majhno postajno poslopje, ki je sicer vzorno urejeno, žal ne more zadostiti potnikom, ki redno potujejo v Celje in Store. Čakalnica je na vsak način premajhna, in tako velika večina potnikov v zgodnjih jutranjih urah nima nobenega zatočišča pred vremenskimi nepravilnostmi.

Neprijeten vtis napravijo mlakuže na pešpoti od postaje. Nekdaj so te poti posipavali s peskom, danes so pa vse črne od industrijskih ugasikov, ki vsekakor niso najbolj primerni za posipavanje.

Stopnišče pri Kinclu skoraj neupravičeno nosi to ime in že lep čas ni ob njem nobene luči. Sicer pa bi v Šentjurju težko našel cestne svetilke. Od štiriidesetih potrebnih žarnic gorijo samo tri.

Nekaj najbolj žalostnega je pogled na »parks«, ki je edinstvena zbirka plevela in druge rastlinske navlake. Zares, naravni park!

Šentjurska šola je že odvrгла polovico lisaste prevleke, ki smo ji nekoč pravili omet!

V zgornji konec trga vodi razrito cestnišče. V trgu primanjkuje tudi pitne vode.

Na pokopališču pa stoji nekakšna kočica, ki bi naj bila mrliška veža, a ji

žal bolje pristojna ime shranjevalnice krampov, lopat in drugega orodja.

V dokaj resnem pogovoru s ljudmi, ki se ukvarjajo s komunalnimi zadevami v Šentjurju, sem zvedel marsikaj zanimivega in sem si lahko ustvaril precej jasno sliko o položaju tega kraja.

Načelnik postaje je omenil, da se železnica zaveda skromnosti čakalnice in jo bo verjetno še to leto povečala ali pa zgradila pokrit peron. Upajmo, je dejal tovariš šef, da bodo Šentjurčani, kakor ljudje na višjih mestih podprli to graditev.

Šentjurski komunalci so druge pomanjkljivosti takole razložili: Pešpoti, stopnišče pri Kinclu in občinske ceste so res potrebne popravila, a občina nima sredstev, da bi se lotila obnove teh objektov. Nizek proračun v lanskem letu je bil kmalu izrabljen, zato ni bilo mogoče teh stvari urediti v preteklem letu. Isto je z vodovodom. Cevoval je v slabem stanju in ga brez posebnih denarnih dotacij ni mogoče temeljito popraviti. Za popravilo šolskega poslopja je OLO obljubil 5 milijonov dinarjev. Za ureditev pokopališča je občina dobila 100 tisoč din dotacij v preteklem letu. Žal je bil Projektni biro iz Celja tako milosten, da je za sam načrt mrliške veže olajšal občino za celih 31 tisoč din. S preostalim denarjem se dosti res ne da zgraditi. Kar zadeva park, je stvar drugačna. Kmetijska šola je že pred leti obljubila, da bo uredila nasade.

-ica

Gostinska zbornica okraja Šoštanj je položila obračun

Pretekli teden je bil v Smartnem ob Paki občni zbor Gostinske zbornice za okraj Šoštanj.

V zbornici je registriranih skupno 71 obratov. Vsa ta gostišča imajo skupno 376 postelj, od tega odpade samo na družbeni sektor 450 postelj (v glavnem na PD Celje).

V vseh gostiščih je bilo v preteklem letu 154.800.000 din bruto prometa ali za 29.800.000 din več ko v letu 1952. Obisk gostov je znašal nekaj nad 26.000 od tega okrog 5000 penzionistih, vsi ostali pa so bili prehodni gostje. Tujcev je bilo okoli 5% od gornjega števila. Cene v gostiščih so bile primerne in na splošno zadovoljive, kar pač pričaja obisk sam. Želeti bi bilo, da bi gostinska podjetja ne ostala samo na isti višini in kvaliteti, pač pa, da bi bili uspehi v bodoče še boljši. Gostišča so v tem letu nabavila razne steklenine, jedilnega pribora in porcelana ter ostalih potrebščin za okroglo pol milijona dinarjev.

Zbornica je nakazala posameznim turističnim društvom 310.000 din podpore za olepšavo krajev samih. Nadalje je posameznim članom dala pol milijona brezobrestnega posojila za izboljšanje obratov in 200.000 din gostišču Solčava, ki je še v gradnji. Lani so odprli nova moderna gostišča in to restavracija »Jezero« Velenje in Dom na Slemenu. Planinsko društvo Celja pa je odprlo novo turistično postojanko »Herletov dom« v Logarski dolini. Zbornica je pri merodajnih faktorjih intervenirala za doseg boljših avtobusnih zvez z Logarsko dolino. To se ji je v toliko posrečilo, da so v sezoni vozili avtobusi direktno v Logarsko dolino. Posebno pozornost pa bo treba posvetiti tudi obnovi naših cest, kakor tudi izpopolnitvi voznega parka, predvsem rednega avtobusnega. Stare avtobuse bo nujno nadomestiti z novimi, kajti sedanji nam ne delajo časti...

okraja Šoštanj

Medokrajni turistični odbor s sedežem v Celju pripravlja kratek predfilm, ki bo zajel vse naravne lepote in prirodne zanimivosti v okrajih Celje-me-sto, Celje-okolica in Šoštanj.

V Smartnem ob Paki, kjer bo letos dograjeno res lično postajno poslopje, bo gostinska zbornica namestila okusno izdelano »legendo«, iz katere bo razvidno vse ono, kar vsakega turista zanima. Tudi prostor pred postajo se bo lepo uredil. V ta namen bo prispevala zbornica 100.000 din.

Tečaj, ki ga je priredila okrajna gostinska zbornica v Smartnem ob Paki, bo pripomogel k boljši strokovni usposobljenosti gostinskih uslužbencev, pa tudi k kulturnejši postrežbi gostov.

Tekmovanje izložbenih aranžerjev

Za velikim nagradnim tekmovanjem celjskih izložbenih aranžerjev, katerega je priredilo Olepševalno društvo v mesecu januarju in v katerem je dobil prvo nagrado mladi aranžer Tome za izložbo »Sveta noir« v prodajalni Parfumerije, je Svet za socialno politiko in ljudsko zdravje razpisal pet nagrad za najboljše izložbe ob priliki fluorografske akcije. Tudi tokrat je bilo zaupno Olepševalno društvo, da izvede organizacijo in oceni posamezne izložbe.

Kriterij, po katerem je delala ocenjevalna komisija, je bil smoter izložbe, originalnost, estetski izgled in izdelava. Za vsakega od teh štirih pogojev je posamezni od 6 članov komisije lahko prisodil največ 10 točk, skupaj 40 točk, cela komisija pa največ 240 točk za posamezno izložbo.

Nivo izložb bi lahko bil mnogo boljši, če ne bi bili naši aranžerji pred tem tekmovanjem

preobremenjeni s delom. Tudi zimski čas je oviral uspešno delo. Zaradi tega je komisija predlagala, da bi v bodoče takšna tekmovanja ne bila več pozimi, kar bi tudi turizmu boljše služilo.

Kljub vsem tem zaprekam je to tekmovanje še kar uspešno. Z uspehom obeh letošnjih tekmovanj pa ne smemo biti zadovoljni, ker moramo stremeti za vedno višje in boljše rezultate. Zato želimo, da bi se naši aranžerji v naprej še bolj izpopolnjevali, v plemenitem tekmovanju napredovali, s tem pa prispevali svoj delež skupnosti in olepšavi našega mesta.

Izložbe so bile tokrat ocenjene takole:

1. nagrada 6000 din, tov. Božičnik, Ljudski magazin.
2. nagrada 4000 din, tov. Deloma, Volna.
3. nagrada 3000 din, tov. Pankovič, Specerija.
4. nagrada 500 din, tov. Tome, Vesna.
5. nagrada 500 din, tov. Olip, Potrošnik.

V vsako slovensko hišo knjige Prešernove družbe!

Prav gotovo ni vasi v celjski okolici, ki ne bi poznala Helene Borovšakove. S svojim pošttrvovalnim in nesebičnim delom za pravice malega človeka, si je pridobila toliko zaslug, da je bila izvoljena na zadnjih volitvah za poslanca v Zvezno ljudsko skupščino.

Zaradi neštetihih funkcij, ki jih še vedno opravlja v političnem in javnem življenju, ji ostane le malo časa za počitek in razvedrilo v krogu svoje številne družine, ki jo vidite na tej sliki.

Ob zaključku Kmetijsko-gospodarske šole v Braslovčah

Po triletnem delovanju Kmetijske gospodarske šole v Braslovčah, je imela ta šola v soboto, dne 20. marca svoj slovesen zaključek. V okrašen mladinski sobi se je zbrala vesela kmečka mladina iz obeh letnikov in nestrpno pričakovala izpitno komisijo, ki je bila tokrat precej številna. Okrog predsednika komisije tov. inž. F. Ločnikarja iz Šentjurja so se zbrali predavatelji, zastopniki OLO Celje-okolica, šolskega odbora in nekateri gostje iz drugih krajev.

Pred to komisijo so stopili učenci in učenke II. letnika in odgovarjali na vprašanja posameznih predavateljev. Uspeh je bil nepričakovano dober. Izmed 14 kandidatov — 10 deklet in 4 mladincev — je bilo ocenjenih 5 z odličnim, 6 s prav dobrim in 3 z dobrim uspehom. Po končanem izpitu so bili vsi absolventi nagrajeni s strokovnimi knjigami in praktičnim sadjarskim orodjem. Izpite so poslušali tudi učenci iz I. letnika. S tem je bila ustvarjena prirska delovna skupnost med učenci in predavatelji, ki so bili z uspehi dela zadovoljni. Uvideli so, da njihov trud ni bil zastoj. Na skupni zakuski po opravljenih izpitih je sledil prijeten družaben večer v znamenju zadoščanja nad lepimi uspehi. Spregovorilo je več govornikov, ki so vsi poudarjali velik pomen in korist kmetijske Gospodarske šole v Braslovčah. Dekleta so se poleg

ostalih predmetov vadila v gospodinjstvu, ki ga je poučevala vzorna gospodinja Teta Minka — tovarišica Matkova.

V imenu OLO Celje-okolica je učence in predavatelje pozdravil okrajni tajnik tov. Piki ter izrekel za lep uspeh pohvalo in priznanje. Absolventka, odličnjakinja, tov. Ivanka Završanova iz Letuša se je v imenu učenek in učencev zahvalila za ves trud predavateljev in vsem ostalim, ki so pripomogli do tako lepega uspeha. Posebno priznanje za odlično organizacijo in brežpazen potek učenja je veljalo šolskemu upravitelju tov. Fr. Kolarju, ki je nesebično in pošttrvovalno skrbel za vse, kar je bilo šoli potrebno.

Kljub lepemu uspehu pa je zanimivo tudi dejstvo, da število učencev v drugem letniku ni tako visoko, kakor bi ta šola zaslužila glede na uspehe in sloves, ki si ga je s svojim delom pridobila. Pri starih še vedno ni dovolj zanimanja in še ne znajo ceniti velikega pomena za napredek kmetijstva. Če pomislimo, da je šola brezplačna in da na njej poučujejo priznani strokovnjaki, potem lahko rečemo, da je odklonilo stališče staršev in njihov nepravilen odnos do lastne šole malomaren, nazadnjaški in uspešnemu razvoju kmetijstva zelo škodljiv.

Nova galerija v Severni Sloveniji

(Mariborska galerija)

Ko so se pred dvema leti zbrali muzejci iz Maribora, Ptuja in Celja na lokalno konferenco zaradi ustanavljanja galerij ali galerijskih zbirk v omenjenih mestih, pač nihče od navzočih ni mislil, da bo imenovana konferenca, ki je imela za svojo temo razpravljanje o stari in moderni likovni umetnosti v severni Sloveniji in možnosti razstavnih prostorov, da bo zamisel dobila tako kmalu živo obliko. Prvo je celjski muzej v eni dvorani pod okriljem lastnega muzeja organiziral malo galerijo. Za Celjem je lani Ptuj odprl vrata muzejskim obiskovalcem na ptujskem gradu, kjer je kulturnozgodovinski oddelek ptujskega muzeja za gradivo iz srednjega veka do sodobne umetnosti. V drugem nadstropju bivšega ptujskega Herbersteinovega gradu je danes galerija v 8 dvorinah kar je za malo mesto Ptuj izrednega pomena. Mariborski muzej si je v tem času pridobil samostojno palačo in je v dveh letih adaptiral notranjščino kakor tudi fasado za galerijske namene. V februarju letošnjega leta so izročili galerijo javnosti. Uredili so v vseh prostorih takoimenovano občasno razstavo vodilnih živečih slovenskih slikarjev, grafikov in kiparjev. Obisk v novi galeriji in sodobne razstave je bil izredno živ nad vsako pričakovanje. Mariborska publika z zaledjem je potrdila galerijo in jo kot svojo najnovejšo kulturno ustanovo sprejela v svoja srca. Mariborska galerija seveda ne more ostati le razstavna palača za prirejanje občasnih razstav. Ima vse globlje namene, že koj spočetka je galeriji priključena restavratorska delavnica za ohranitev starih umetnin (slik in kipov) in tudi za restavratorske posege novejših. Področje te delavnice bo vsa severna Slovenija, z njo se bomo lahko koristili tudi v Celju. Restavratorski atelje vodi prof. M. Kavčič, ki se je v tej stroki specializiral v inozemstvu.

Mariborska galerija bo postopoma morala uresničiti zamisel stalne razstave, ki bo eventualno le enkrat na leto nudila streho tej ali oni izredno pomembni občasni razstavi. Mariborska likovna umetnost pa mora težiti po lastnem razstavnem paviljonu za domače razstave in prereze sodobne slovenske umetnosti in morda še te ali one iz bratskih sosednjih republik.

Kaj pomeni Mariborska galerija za Maribor in severno Slovenijo? Nepoučeni, ali če hočemo tako laični krogi bi odgovorili: da, to je zopet neka zamisel profesorjev, ki čepijo v knjigah in življenje ne poznajo, za take ustanove je škoda dinarja, ki gre iz žepov delovnega ljudstva. Resnično je, tudi takih ustanov je dokaj po svetu, pri Slovencih pa jih je bilo že od nekdaj bore malo.

Gotovo je, da smemo biti užaljeni kadar slišimo podobno mnenje o tej ali drugi kulturni ustanovi. Lalk, ki ne pozna umetnosti, ne bo doumel galerije. Galerija sodobnega kova je hram in žarišče umetnosti in hkrati šola za vzgojo očesa in estetično dojetanje likovne umetnosti. Staro umetnost (predvsem religiozno) je ta ali oni spoznal po cerkvah — če mislimo tu na baročne ali srednjeveške freske in kipe. Kje pa je naš delovni človek prišel sploh v stik s sodobno umetnostjo? Na redke razstave ni zahajal — nova galerija pa bo zanj vsaj toliko vabljiva kot muzej ali Studijska knjižnica. In omogočala mu bo stalen stik preko vsega leta. Tudi če ne bo starejših delovnih ljudi — znala iztrgati iz dnevnega krogoteka — je možnost za pridobivanje mladih ljudi poslej neizmerno večja. Ze samo ta naloga je tako ogromna, da ne more biti škoda materialnih izdatkov za novo kulturno ustanovo. Našo mladino morejo le galerije estetsko

prevzgojiti in jim vcepiti smisel in ljubezen za likovno umetnost. To pa je del splošnih kulturnih nalog pred katerimi ne smemo zapirati oči. Galerija pa mora biti pravcati dom likovnih umetnikov samih. Ob njenih delih se jim širijo pogledi. Le predstavljajte si pisatelja, ki nikoli ne čita del svetovne in domače produkcije! Menim, da bi bil le-tak bela vrana v svojem poklicu. Nič manj ne velja to za slikarja, kiparja ali arhitekta. Galerija pa mora hkrati zbirati dobre umetnine kakor biblioteka, za sedanji in bodoči rod.

Funkcije galerijske ustanove niso niti lahke niti enostavne. Brez opore v javnosti bi bil sleherni predstavnik take ustanove riba na pesku. Javnost jo mora netiti s svojimi obiski in krediti.

Da bo Mariborska galerija kulturna pridobitev tudi za Celjane in prebivalce celjskega območja, ne dvomimo. Ko bodo prirejale šole ali množične organizacije izlete in ekskurzije, si bodo rade ogledale poleg mariborskega muzeja prav tako novo galerijo, če o obiskih posameznikov v tej zvezi niti ne govorimo. Ze zaradi tega se Celjani iskreno veselimo, da je uspelo Mariboru vzpostaviti to lepo novo ustanovo. Za Maribor vrh vsega še izrednega turističnega

Koncert Celjskega godalnega orkestra

Zvest tradiciji se je orkester vso zimo neutrudno pripravljval na svoj prvi koncert v letošnjem letu. Da bo spored bolj pester, je orkester za ta nastop povabil kot sodelavca našega prominentnega violinista profesorja Karla Rupla iz Ljubljane. Prof. Rupel je že znan celjskim obiskovalcem koncertov, saj je že večkrat nastopil pri nas. Velik ugled si je pridobil s svojim visoko umetniškim delovanjem tudi izven mej naše ožje in širše domovine. Ravno v poslednjem času je žel veliko priznanje v Zahodni Nemčiji. Spremljan od celjskega orkestra, bo umetnik igral Tartinijev koncert v d-molu, prvi stavke Rodéjevega koncerta in učinkoviti Nachezev »Ciganski ples št. 1«. Osrednja točka Ruplovega nastopa bo Tartinijev koncert. G. Tartini (1692—1770) se je rodil in je preživel svoja otroška leta v Piranu, kjer stoji temu velikemu

pomena za domače in tuje turiste. Mesto Maribor se je neizmerno obogatilo z Mariborsko galerijo.

Ob koncu se moramo tudi v Celju zamisliti ob rojstvu galerije v Mariboru. Ptuj in Maribor (če govorimo le za severno Slovenijo) prednjačita, tudi Celje ne more in ne sme ostati še desetletja brez hrama umetnosti. Bil bi v dno srca vesel, ko bi Celju uspelo v nekaj letih realizirati celjsko galerijo vsaj ptujskega obsega. Eno drži, pisec teh vrst ne more lomiti kopje za celjsko galerijo, ko še muzej daleč ni ono, kar naj postane v nekaj letih.

Drugo pa enako drži, namreč pod muzejsko streho je nemogoča razširitev v galerijske namene. Za Ptuj je bilo slučajno naključje ugodno, da ima tamkajšnji muzej že troje samostojnih muzejskih objektov, podobno kot je to primer v Varaždinu. Le v primeru, da bi dobila Studijska knjižnica samostojno lokacijo, bi bilo že danes možno misliti na celjsko galerijo. Tako pa ne kaže razburjati duhove, ko že sedaj s težavo vozimo muzejski voz in voz Studijske knjižnice z ozirom na adaptacijo in dela po novih načrtih arh. M. Mušiča.

A. S.

Koncert Celjskega godalnega orkestra

mojstru v čast lep bronast spomenik v naravni velikosti. S svojo blestečo in silno izrazno igro je violinist Tartini nadkrijeval vse svoje prednike in sodobnike. Tartini je bil tudi glasbeni znanstvenik, odlični pedagog in skladatelj izklesanega izraza. Napisal je veliko koncertov in sonat. Posebno znana je njegova sonata zvana »Vražji trilec«.

V prvem delu koncerta bo orkester izvajal Gluckovo simfonijo v G-duru, Santlovo »Belokranjsko serenado«, ki je grajena po narodnih motivih, ljubki skladbi E. Griega »Na paši« in »V narodnem slogu« ter »Finale« iz Čajkovskega znamenite »Serenade«.

Dirigiral bo prof. Dušan Sancin.

Koncert bo v ponedeljek, 5. aprila 1954 ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Vstopnice od 70 din navzdol dobite v Glasbeni šoli.

Dve uri prijetnega razvedrila

Med najdelavnejše sekcije DPD Svobode v Štorah spada godba na pihala, ki je delovala že pod SKUD »Jože Potrč«. Ni se pa mogla povsem uveljaviti, dokler ni bilo rešeno eno glavnih vprašanj, stalne vaje. Ko se je preselil v Štore nov kapelnik tov. Vodišek, so začeli godbeniki resneje vaditi. Treba je bilo napraviti red med nediscipliniranimi in enega člana izključiti, sprejeti pa nove, ki imajo resno voljo do dela in uspehi so se takoj pokazali. Ze na prireditvah so prijatelji glasbe opazili, da se je stanje pri godbi na pihala izboljšalo, nastopi godbe so vse bolj zadovoljili poslušalce. Na letošnjem občnem zboru DPD Svobode je tov. Gerdej poročal o delu te sekcije, o težavah, s katerimi se še borijo, končno pa je povabil prisotne, naj pridejo poslušat samostojen koncert te sekcije.

Ceprav je bilo dosti ljudi zadržanih po drugih opravkih, na raznih sejah in zborovanjih, je bil koncert godbe na pihala v torek, 16. marca t. l. kar dobro obiskan. Premalo je bilo mladine, ki bi lahko kazala za take nastope več zanimanja.

Spored koncerta je obsegal deset skladb težjega značaja, zahtevnih ko-

madov, ki so bili dobro naštudirani in dobro podani. Zastopani so bili domači komponisti pa tudi inozemski, da, celo japonsko romanco so predvajali na splošno zadovoljstvo poslušalcev, ki so nastopajoče nagradili za vsak komad z živahnim aplaudiranjem.

Želimo, da bi se kvaliteta naše delavske godbe še dvignila, za kar so nam poročstvo marljivi godbeniki z dirigentom. Prepričani smo, da bo uprava podjetja še dalje kazala razumevanje za razvoj godb in da bo upravni odbor Svobode posvečal tej sekciji vso pozornost.

Ul-ur

STANOVANJSKE HIŠICE

GOTOVI NAČRTI, KI BODO ODGOVARJALI VAŠEMU OKUSU IN ŽELJAM - NIZKE CENE

VSAK DAN NA VPOGLED V PROJEKTIVNEM BIROJU - CELJE, Gregorčičeva ul. 3 - Tel. 26-70

Klub celjskih kulturnih delavcev je izgubil najzaslužnejšega člana

V ponedeljek zvečer se je v klubske prostoru Kluba celjskih kulturnih delavcev zbralo precej klubovih članov k posvetu. Ker pa se je med sklicanjem posveta razširila žalostna vest o smrti dr. Josipa Tominška, ki je prizadela celotno članstvo, je predsednik Fran Roš v uvodu spregovoril o velikih zaslugah preminulega dr. Josipa Tominška.

Dr. Tominšek je v svojem življenju, ko je poznal samo delo in samozatajevanje, storil slovenskemu ljudstvu toliko dobrega, nedvomno pa več, kot je

Tudi v Trnovljah radi igrajo?

Kislo nebo, blatne poti in kakor sneg obetajoči mraz pretekle nedelje niso vrlih Trnoveljčanov in njihovih sosedov zadržali doma pri radijskem sprejemniku ali za mizo pri kaki samorodnici. Ze drugič jih je gnalo v njihovo prosvetno dvorano med njivami in vrtovi, v okrilju samozvestnejših enodružinskih hišic na delo v mestu navezanih Trnoveljčanov. Vabila so vabila k igri. S številnim odzivom so se najlepše oddolžili delavnosti in ustvarjalnosti svojih mladih ljudskoprosvetnih samorastnikov.

Torej, k igri. — »Guzaj!« Druga predstava ... Okrog pet mesecev je že od tega, odkar je bil napovedan. Nič hudega, da je šele sedaj prišel na oder. Postaviti na oder, ki bi bil prej primeren za lutkovni oder, kot pa za vaško gledališče, cel gozd, pa zidnico z bradjo in mizo ter klopmi, vmes pa po deset ljudi, ki jim mora ostati še prostor za polko, pa kolikor toliko urediti elektriko in še vse drugo, kar je za igro potrebno na odru in izven njega, bogme, ni enostavno. Treba je upornosti, iznajdljivosti, pridnosti, podjetnosti in še mnogo kaj. Škoda, da so bile vse te dragocene lastnosti v službi — »Guzaj!«. No, seveda, ni to nikak »prosvetni« greh, in če spregledamo kako kavbojko v kinu, spreglejmo še to primitivno ljubavno zgodbo med »ravbarjem« na navno Barbo ter vzemimo igro kot »tehnični« uvod v kaj boljšega.

od ljudstva sprejel. V 82. letu življenja ni maral misliti na počitek, vedno ga je gnala njegova izredno močna volja po ustvarjanju, je dejal tov. Roš, zato je lik preminulega člana lahko za vzor vsem, zlasti pa mladini, ki naj se ob tem uči, kako je treba biti vztrajen in marljiv.

Klub je na posvetu razpravljaj o ustanovitvi domoznanstvene revije za celjsko kotlino, o svojem delovnem prispevku k letošnji proslavi »Štajerska v borbi« in še o nekaterih stvareh. O tem bomo še poročali.

Ne bo to težko najti in uresničiti mladini, ki ume skladišče, delavnico ali kaj z lastnimi rokami spremeniti v prosvetno dvorano tudi po izgledu in zato žrtvovati celo svoj dopust, mladini, ki ima zaradi svoje zavzetosti za napredek in prosveto na strani vso srenjo. Sigurni pripomoček ji bo naš ljudskoprosvetni tisk, ljudska knjižnica in češči obisk gledališča, a za odkrivanje napak in pomankljivosti, vrlin in sposobnosti celo obisk drugih vaških odrov.

Toda mladi Trnoveljčani bi radi poročilo, ne pridigo. Kaj je bilo v igri graje vredno, kaj pohvale? Graja: netočen začetek, predolgi odmori (vzrok: po vsej verjetnosti slaba delitev dela in pomnjanje osnovnih odrskotehničnih pomagala), preveč streljanja, razkuštrane lasulje, pisani šali okrog vratu, ki spominjajo na kavboje, ne pa na rokokomavhe iz prejšnjega stoletja, pa kolo pred štajersko zidnico tudi ni sodilo. Pohvala: že v uvodu našete lastnosti, v inscenaciji in razsvetljavi opredmeteno prizadevanje, pri Pilihi Angelci (mati) pa posebej lepa izgovorjava in občutena igra — ostalim tovarišem in tovarišicam lahko za zgled.

Toliko za prvič in v vabilo, da bi vsi Pilihi, Majerji, Fermeti in Žvižaji, skratka vse mlade Trnovlje zbrane v »Zarji«, že zopet kmalu nastopile.

G. G.

MED NOVIMI KNJIGAMI

Drago Vresnik: DAN V OKTOBRU

Nedavno je v založbi »Kmečka knjiga« izšla Draga Vresnika prva knjiga »Dan v oktobru«. Knjiga nam je bila poslana v recenzijo, toda nemogoče nam je pisati o njej v podrobnosti, zato se omejujemo le na kratko beležko.

Knjiga »Dan v oktobru« obsega 180 strani. Zgodba se odvija v enem samem dnevu, kar izpričuje že naslov sam. Vresnik se je medvojne tematike lotil na svojstven način. Pravzaprav je roman niz zelo kratkih in živahno pisanih črtic, ki so z osebami, ki v njih izstopajo, povezane v zaključno celoto. Za razliko od klasičnih romanov, ta zgodba nima »vrhunskega« junaka. Vse osebe, ki v romanu živijo svoje življenje, so opisane z enako natančnostjo z enakim peresom, ki ga je vodil pisec z zelo razvitim smislom za opazovanje in do-

kaj bogatim besednim zakladom. Vresnik se je v svojem delu izogibal »tendenčnega« idealiziranja progresivnih likov, pa tudi njih nasprotnikom in mučilecem razdelil različne karakterne vloge, čeravno so vsi v bistvu sovražniki našega naroda, toda vsak je po svoje amoralen in po svoje zverinski. Zgodba je pisana tako, da jo človek z velikim zanimanjem bere in da je težko odločiti knjigo dokler ni prebrana.

Vendar je v celotni zgodbi nekaj bistvenih napak. V njej je preveč golih slučajev, ki ljudi bodisi rešujejo nevarnosti, bodisi jih ugonablajo, največ pa je nelogičnosti v naključnih srečanjih posameznih oseb, ki so naravnost na minuto preračunana. Bržčas je tej nelogičnosti botrovala pisateljeva časovna zamisel, da se zgodba mora zgoditi v enem dnevu. V tem je morda nekoliko potencirana težnja po izvini tipičnosti. Modernější način pisanja je prinesel piscem večjo možnost plastičnejšega opisovanja, toda čim se je treba mučiti, da zgodbo stlačijo v ozek okvir, je ravno tako škodljivo kot napor, da se fabula razteguje preko mere.

Bralci na te, sicer majhne hibe ne bodo tako pozorni. Prepričani smo, da vam bo knjiga všeč in jo lahko kljub pripombam uvrščamo med najboljša dela z medvojno tematiko, zlasti pa je to razveseljivo, ker je delo prvenec zelo mladega pisca.

C. K.

F. Svetina:

(Nadaljevanje in konec.)

Problemi gimnazijskega šolanja

DVOJE POJMOVANJ AVTORITETE

V prejšnjem poglavju sem se skušal dotakniti nekaterih problemov v zvezi s strokovno vzgojo na gimnazijah in v zvezi z učnim načrtom. Sedaj bi prejšnje ugotovitve skušal prenesti na moralno stran, na odnose, ki vladajo med dijaki in profesorji. Večkrat slišimo opombe, češ današnja mladina ne spoštuje svojih vzgojiteljev, je svojeglava in neresna in se zanima za stvari, ki s šolskim delom nimajo nič skupnega. Ne bom neposredno odgovarjal na te pripombe, ker bi ne mogel drugega reči, kot da so samo opombe, ki z bistvom stvari nimajo dosti skupnega. Problema bi se lotil z druge strani.

Glavna ovira pri uspešnem delu v šoli je nepravilen odnos med dijaki in profesorji. Profesorji so često govorilni aparati, dijaki pa nevhvaležen objekt za sprejemanje učenosti. Krivda ni na profesorjih, ampak v učni snovi. Temelj uspešne vzgoje je kontakt profesorja z učenčvo individualnostjo. Ta kontakt je že ob pravih pogojih težko ustvariti in nimajo profesorji nič kaj zavidljivega dela ob takšnih pogojih kot ta čas je to še težje. Ali lahko učenec vidi v profesorju človeka, ki bi mu rad pomagal na poti v življenje, če ta pro-

fesor dan na dan nesramno odkriva vrzeli v njegovi učenosti, če ta profesor neusmiljeno pretresa njegovo znanje in deli slabe ocene. Nekateri radi govorijo o nesramnosti, brezčastnosti in pomnjanju osnovnega ponosa pri mladini. To ne drži! Mladina je do sebe stroga, zelo stroga. Poznam profesorja, ki je napravil naslednji poskus: Dijakom, ki so napisali šolsko nalogo, je dejal, naj te naloge sami popravijo in ocenijo. Rezultat? Bilo je več slabih ocen kot navadno. Poudarjam, da so se te ocene vpisale v redovalnico!! Mladina je do sebe stroga, ne dovoli pa, da bi jo kdo nepravilno sodil. Temu se upira in ne izbira sredstev. Pregovor pravi: Če ti je na poti kamen, ga breni, če skala, jo obidi. In tako se dijaštvo izogiba vseh nevéščnosti, ki jim ni kos. Zakaj toliko nezaupanje do profesorjev, zakaj prepisovanje šolskih nalog in podobno? Ker je mladina ničvredna in lena? Ne, upam si trditi, da ne zaradi tega, ampak zato, ker na vsak napor, ki mu ni kos, resignira. Morda mi bo kdo zabrusil nazaj: Zakaj je pa prejšlo, kaj bi se le naenkrat zbrale vse nadloge tega sveta nad dijaki. Če bi bil odstotek nezadostnih pod 20, bi bilo

to naravno, ker pa se ta suče okoli 40 in 50 odstotkov, je to nenaravno stanje in je nepravilno valiti krivdo na mladino. Nepravilno je mladini očitati, da je premalo pri knjigah, da se preveč bavi s športom in drugimi sličnimi stvarmi. Nihče ne more zahtevati, da bi mladina poleg štiriurnega sedenja v šoli ves popoldan sedela pri knjigah doma. Solo bi morali že tako urediti, da bi povprečen učenec porabil največ tri ure učenja doma za dober uspeh v šoli. To je skupno sedem ur duševnega dela, kar za mladega človeka ni malo. Poudarjam seveda: za dober uspeh brez »sreče«, brez prepisovanja in ovinkarstva. Danes je za to potrebno pet ali še več ur, če hoče dijak snov obvladati, ne da se samo na hitro nauči zadnjo lekcijo za naslednji dan.

Ali je ob tem stanju, ob tem divjem tempu, ki ga dikтира šola, možno kakšno drugo vzdušje, kot sovražno razpoloženje dijakov do vsega kar je šolskega, najsi bodo to profesorji ali karkoli. Ob tem se začne tisto tragično na naših gimnazijah. Srditi boj profesorjev za avtoriteto. Lepo je, če dijaki spoštujejo profesorje, lepo je, če jim zaupajo, če verujejo vanje. Žal pa je ta lepota često samo ideal, nedosegljiva sanja. Glavno vprašanje je vselej avtoriteta. Res je, v življenju je mnogo avtoritet, mnogo vzrokov in posledic. Brez avtoritete ni urejenega življenja (Engels). Vedeti pa moramo, da je avtoriteta v

vzgoji nekaj drugega, kot samo gola odvisnost posledice od vzroka, gola odvisnost dijakovega bitja in nehanja od profesorjeve zapovedi. Danes vzgajamo ljudi, ki bodo nekoč nasledili starejše in vzeli življenje in delo družbe v svoje roke. Te ljudi je treba vzgajati v pravem socialističnem duhu, v duhu klenega, samostojnega in predanega človeka. Profesor mora biti avtoriteta za dijaka, a to avtoriteta, ki ni vsiljena, ki je pristna in jo dijaštvo čuti v sebi, ne samo v knjižici v obliki ukora. V vzgojni praksi poznamo namreč dve avtoriteti, prisiljeno in pristno. Nekatrim je še danes svetel cilj vzgojiti mladino v slepi pokorščini in občudovanju lastne osebnosti, ki vse bolj postaja strah in trepet vseh podrejenih. Takšni ljudje so, ali popolnoma zaslepljeni in nevedni, ali pa nimajo prav nobenega čuta za vzgojo. Strah ni bil še nikoli spoštovanje in tudi ne bo. Strah je kot veriga, ki tako dolgo drži dokler je zvezana, ko se odpne, je konec strahu in avtoritete. Popolnoma zgrešena je tudi že sama misel, da bi se kdo drznil cenzurirati dijaško pošto, četudi bi bil prepričan, da so v pismu stvari, ki niso za vsakega. Porazno vpliva na mladino nezaupanje, kajti ničesar ne smemo in ne moremo zahtevati od mladine, ki ji še svobodne korespondence ne dovolimo. Danes vzgajamo ljudi z lastnim pogledom na življenje, svet in družbo, ljudi, ki jim nikdar ne bo treba gledati pod prste, ki jim bomo lahko zaupali na danonjih ukrepih in nasvete.

besedo. Cilj naše socialistične vzgoje ni poslušnost in slepo uboganje, ampak zavestna predanost delu za našo družbeno skupnost. Če mladini že v zgodnjih letih jemljemo to zavest in jo vzgajamo v poslušnosti, je to napaka in kasneje zelo škodljivo. Avtoriteta ne sme biti nasilje, ki se na različne načine izraža, avtoriteta naj bo zaupanje.

Danes, ko govorimo o spremembi učnega načrta in iščemo novih poti za delo s srednješolsko mladino, se moramo vse bolj zavedati, da socialistična vzgoja ni fraza in ne sme biti fraza. Ko sem prej omenil vzroke za slab odnos med dijaki in profesorji, sem hotel povedati, da je naloga naših vzgojiteljev sprejeti nove metode in se otresti starih okorelih oblik, ki so dediščina preživele družbe. Temu poglavju sem dal naslov »Dvoje pojmovanj avtoritete« zato, ker je avtoriteta tisto temeljno bistvo, ki gradi granitni podstav pravilnemu življenju na šolah. Če bomo dosegli stopnjo, ko bo opomin ali ukor kaj več kot edino nizkotno sredstvo za čuvanje reda in avtoritete profesorjev, ko bo dijaški kolektiv videl v kazni objektivno pravičnost in pravilnost, potem bomo lahko govorili, da je kazen učinkovita, da je odnos med profesorji in dijaki pravičen. Potem bo tudi avtoriteta spoštovanje in spoštovanje zaupanje dijakov v profesorje, v

Iz Celja...

Društvo prijateljev mladine čakajo vedno težje naloge

Borci Lesičnega so se zanimali za probleme svojega področja

...in valedija

Eno izmed najagilnejših je brez dvoma prav to društvo. Dobro uspehi vzgojati teden je načel marsikatero vprašanje pri vzgoji mladine, ki se ga bo treba resno lotiti. Ureditev primernejše dijaške kuhinje in udobnejšega zavetišča za učence, ki se vozijo z vlaki in avtobusi, bo že sama pripomogla k izboljšanju dijaškega življenja. Naštevje novih nalog bi društvu sicer dalo nekaj pobude, toda vprašanje je, če ne sloni delo na samem odboru ali celo samo na ramenih dveh ali treh oseb, kakor je to običajna navada pri mnogih množičnih organizacijah.

Odbor si sicer trudi ustreči raznim željam in potrebam, vendar jih ne bo mogel izpolniti, ako ne bo imel v članstvu izdatne pomoči. Zdi se mi, da je to številno članstvo (nad 1000) o svojih nalogah premalo seznanjeno. Morda bi kazalo, da se sestanejo vsi člani tudi izven običnega zbora, da se pomenijo o tekočih in bodočih nalogah, ki jim jih nalaga današnja socialistična družba. Se vedno je odprto vprašanje, kako preprečiti škodljivo vožnjo dijakom iz naj oddaljenjših krajev. Voznega reda vlakov v prid mladine ne bo mogoče spremeniti.

Slabi učni uspehi na srednjih šolah naravnost kričijo po šolski reformi tudi v Celju. Način, kako so to vprašanje rešili v Kranju, bi bil primeren tudi za Celje. Toda kdo ga naj reši? Društva prosvetnih delavcev se ga ne lotijo, starši sami pa zopet ne. Minilo bo šolsko leto, nastopilo bo novo, ponavljalec bo pa vedno več. Ali se ne bi tega vprašanja lotilo Društvo prijateljev mladine?

Združenje profesorjev in učiteljev strokovnih šol je sprožilo velikopotezno akcijo za usmerjanje mladine v poklice. Te dni je izšla brošura, pravzaprav se-

DR. KORUN SE NI UDELEŽIL SEJE MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA

Ker je Mestni ljudski odbor nedavno nasprotoval imenovanju dr. Koruna za sodnika na Okrožnem sodišču, pa tudi v Zboru proizvajalcev ni bilo nikogar, ki bi zagovarjal to kandidaturu, je dr. Korun širil vesti, češ da mu Ljudski odbor nasprotuje vsled tega, ker je večkrat dal pobudo za pobiranje nezakonitosti v poslovanju MLO Celje in da je zaradi tega šel z MLO v spor ter postal trn v peti pri tukajšnjih upravnih in političnih funkcionarjih.

Mestni ljudski odbor je odločil to zadevo na najdemokracičnejši način razčistiti, zato je na nedavno sejo povabil dr. Koruna, kjer bi imel priložnost demonstrirati svoje trditve o nezakonitih postopkih MLO. Toda dr. Korun se te seje ni udeležil in v svojem opravičilu navedel, da ne more žrtvovati sredstev za vožnjo iz Slovenj Gradca, kjer je sedaj odprl advokatsko pisarno. Naše mišljenje je, da ta neudeležba vsebuje tudi svojo nemo, toda zgovorno govorico.

ALI JE TO MESTU V OKRAS

Deset let je minulo odkar smo osvobodjeni in vendar imamo še v Uranjekovi ulici ruševine, ki mestu niso v okras. Tu, blizu mestnega muzeja, je ostal nekakšen »muzejski primer«
je druge svetovne vojne. Merodajni činitelji naj bi te ruševine dali čimprej odstraniti.

ODNOSI MILIČNIKOV DO LJUDI MORAJO BITI POUČNI, A VENDAR PRIJAZNI IN DOBROHOTNI

Na križiščih, kjer miličniki usmerjajo promet, pride večkrat do zelo mučnih scen. Službujoči miličniki na več ali manj grob način opozarjajo pasante na pravilno hojo ob prehodu na križiščih. Prav je, da se ljudje učijo reda, toda zavračanje pasantov na nekak šolski način starega kova, živžiganje s piščalko, vse to naredi neugodno sliko, za prizadete pa skrajno neumno položaj. S prijaznim opominjanjem in dobrohotnimi nauki bi navedeni organi mnogo lažje uspeli.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Dne 18. marca je imela sindikalna podružnica SGP »Graditelj«
Celje svoj redni letni občni zbor, ki se ga je udeležil celotni delovni kolektiv. Zbora sta se udeležila tudi ljudski poslanec tov. Medved Albin in član republiškega odbora gradbenice tov. Sotošek.

Od 15 predlaganih kandidatov je bil izvoljen nov devetčlanski odbor podružnice, tričlanski nadzorni odbor, štirje delegati za KOS in en delegat za republiški odbor Zveze sindikatov Slovenije.

Člani kolektiva se zahvaljujejo za izbrano poročilo tov. tajnika in ostalih funkcionarjev ter staremu odboru za pošteno delo. Novemu odboru pa želijo še večje uspehe na tem področju. F.C.

KZ V TEHARJIH SE BO PRIKLJUČILA ŠTORSKI ZADRUGI

Nedavni občni zbor na Teharjih je bil zelo živahen. Po poročilih so razpravljali o številnih napakah, zaradi katerih je Kmetijska zadruga na Teharjih izgubila svoj ugled. Zadrugniki so prvotno želeli združitev s Kmetijsko zadrugo v Celju, potem pa so prešli na pametnejšo idejo in se odločili za fuzijo s KZ Štore.

znam šol in poklicev, po katerem bi naj mladina izbirala poklice. Združenje stremi tudi za tem, da išče mladini zaposlitvena mesta. V članku »Pripravimo se za vključevanje mladine v razne poklice«
(Slov. poročevalec z dne 10. februarja) beremo, da je OLO Kranj analiziral potrebe, dobil nova delovna mesta za partizanske sirote, jim omogočil zadostno šolsko predizobrazbo ter jih vključil v delo. Podobno se je za problem zavzel Maribor. Kako je v tem oziru v Celju? Ali že imamo statistiko o nezaposleni mladini, ki je dovršila osemletno obveznost, kje se sedaj nahaja in kakšno je njeno življenje, ko čaka na zaposlitev?

Se eno vprašanje. Za srednje šole je predpisana izdaja letnega poročila (izvestja), ki povzroča mnogo stroškov. Ali ne bi kazalo za vse celjske šole z osnovnimi šolami vred izdati skupno letno poročilo, ki bi bilo zanimivejše in cenejše. Tako poročilo bi zanimalo tudi marsikoga, ki nima svojih otrok v šoli. Preudarimo!

DRUŽABNA PRIREDITEV MATURANTOV

10. aprila t. l. bo letošnja maturantska generacija imela svojo prvo družabno prireditev, ki jo je v celoti organiziral prireditveni odbor, sestavljen iz staršev in zastopnikov gimnazije. Delovni kolektivi so prireditev izdatno podprli, zavečajoč se, kakšnega pomena so rodovi bodočih intelektualcev, ki vsako leto nastopajo svojo študijsko pot, kakršno terja razvoj družbe, kakršno terja izgradnja socializma v naši državi. Kakor se oživljajo stari študentski običaji na univerzi, tako je prav, če se oživi tudi tradicionalni maturantski ples, ki pomeni za maturante vstop v normalno družabno življenje, ki jim je dotlej po pravilih o vedenju srednješolcev prepovedano. Na prireditvi naj se pokaže bodoči intelektualci, da si je poleg splošne izobrazbe, ki jo pričakujemo na splošno izobraževalni šoli, kakršna je gimnazija, pridobil tudi navade in si osvoji oblike lepega družabnega tona, omikane vedenja, tistega »brusa«, ki je potreben sleherni kulturni družbi. To ni malomeščanski okus marveč spoštovanje do olike in omike, ki sta obe plod dolgotrajnega človeškega razvoja iz nekdanjega barbarstva do sedanje demokratične družbe, v kateri ima slehernik pravico do lepe in olikane družabnosti, ne samo član kakega v preteklosti privilegiranega razreda. Taka mladostna in mladinska prireditev pa ima še svoj poseben mik in čar, kakor vse, kar si na svetu predstavljamo pod pojmom pomladi, rasti, upanja in prihodnosti. Z udeležbo na tej prireditvi bomo po svoje tudi izpričali ljubezen do mladine, na kateri, kakor pravi bratski pregovor, »svijet ostaje«.

Iz sodne dvorane

OBSOJENI DELOMRZNEZ

Priložnostni delavec Horvat Alojz je poznan alkoholik in delomrznec. Preživljal se je po večini le s priložnostnimi deli. Dne 14. marca 1953 se je spozabil in ukradel na dvorišču hiše št. 7 v Prešernovi ulici v Celju trokolo, last podjetja »Zvezda«, vredno okrog 25.000 dinarjev. Na ekonomiji MLO v Celju je že avgusta 1950 ukradel izpod kozolca 12.000 dinarjev vreden ročni vozček. Za obe tatvine bo sedel šest mesecev.

PRETEPAČ IN NASILNEZ

26-letni Valenček Vinko iz Vrenske gorce je v mesecu marcu 1953 v Vrenski gorci lahko telesno poškodoval Stukl Albina s tem, da ga je zvezal z žlico in zvezanega pretepal. Dne 31. marca 1953 je z motiko razbijal po ograji verande pri glavnih vratih hiše Stukl Ivanu v Vračah. Razbil je vrata in poškodoval verando. Škoda je znašala okrog 5000 dinarjev. 1 mesec in 15 dni si bo hladil prevročo kri za rešetkami.

NEVESTEN SKLADIŠČNIK

40-letni Kocjan Slavko je bil leta 1953 skladiščnik pri trgovskem podjetju »Preskrba«
v Sentjurju. Kontrola v skladišču je ugotovila nemarno in nevestno poslovanje pri vodstvu kartoteke tako, da so se skoraj pri vsakem blagu pokazale velike razlike bodisi v viškin, bodisi v primanjkljajih. Kontrola je končno ugotovila, da znaša primanjkljaj na skladišču 45.343 dinarjev. Ta primanjkljaj je pokrila celoten kolektiv podjetja. Kazen 14 dni zavora, pogojno za dobo dveh let.

MESECE ZA HARMONIKO

30-letni nekvalificiran delavec brez zaposlitve Ložar Peter iz Celja, je dne

26. julija lani odnesel na škodo Hrastnika Franca iz Vrh pri Teharju 20.000 dinarjev vredno harmoniko. Ložar je bil zaradi tatvine že dvakrat kaznovan. Obsojen je bil na 4 mesece zavora.

SLUŽBENI SAMOKRES STA SI HOTELA PRISVOJITI

Dne 29. septembra 1950 je bila v Slovenskih Konjicah gasilska zabava. V družbi več fantov sta bila na zabavi tudi brata Kroneker Ignac in Kroneker Štefan. Skupaj so izvabili iz veselicega prostora Kopernik Ivana, ki je bil tedaj miličnik, bil pa je na zabavi v civilu, z namenom, da bi mu odvzeli službeni samokres, ki ga je Kopernik imel pri sebi. Zunanji veselicega prostora so Kopernika vrgli na tla, ga lahko telesno poškodovali in si prisvojili samokres. Oba Kronekerja sta bila pogojno obsojena vsak na 20 dni zavora, za dejanje sta se zagovarjala po odsluženem vojaškem roku, dočim so ostali fantje že bili obsojeni v Poljčanah.

SOFER MORA BITI TREZEN

31-letni sofer Bogovič Ivan iz Sv. Lenarta pri Brežicah, je 19. novembra 1953 v vinjenem stanju vozil tovorni avtomobil, last Gozdnega gospodarstva v Brežicah, težko natovorjen s hlodi. Na ovinku v bližini žage v Kozjem je zavozil na obcestno škarpo tako, da se je avto močno nagnil in pri tem poškodoval. Po nezgodi je odšel Bogovič v gostilno Podlinšek v Kozjem, kjer je popival, ne da bi vozilo zavaroval in počakal, da pride na lice mesta prometna komisija. Zaradi ogrožanja javnega prometa je bil Bogovič obsojen na 20 dni zavora. Sodišče je odmerilo blago kazni v prepričanju, da bo tudi taka kazen vplivala na obsojenca, da bo v bodoče trezen stopil za volan.

PRETEP PO VESELICI

Dne 2. maja sta se vračala z veselice v Zrečah Ravnjak Alojz in Jelenko Ivan. Bila sta precej dobre volje in sta se po cesti ruvala sem ter tja. Nasproti jima je prišel Matevž Rudolf in ju opozoril, da naj gresta mirno domov. Ta poziv pa je oba razjezil. Pretepla sta Matevža Rudolfa in ga lahko telesno poškodovala. Ravnjak Alojz je bil obsojen na 1 mesec, Jelenko Ivan pa na 5 mesecev zavora.

NE JEMLI TUJEGA

25-letna Gajšek Olga, stanujoča v Mariboru, bolnišnica strežnica, je meseca aprila 1949 in junija 1951 v Botričnici pri Sentjurju Vošnjak Mariji iz stanovanja odnesla razne obleke in perila, prvič v vrednosti okrog 10.000 din, drugič v neugotovljeni vrednosti. Ukradene predmete je delno razprodala ali pa porabila zase. Zraven tega je v letu 1952 izvršila še eno tatvino v Mariboru, eno pa v Ljubljani. Kazen 8 mesecev zavora pogojno.

NEUMESTNA SALA

Skodič Slavko in Vodovnik Alojz sta se vračala iz neke veselice v Skomarju. Skodič je bil v vojaški obleki s puško oborožen. Na poti v gozdu sta ponoči našla spečega Antona Kotnika. Prebudila sta ga. Dovolila sta si šalo, da sta ga peljala pred seboj. Med potjo je Skodič grozil Kotniku, da bo ubit. Vodovnik je tudi streljal s puško. Kotnik je bil ves prestrašen še posebno zato, ker je videl pred seboj uniformo in slišal streljanje. Končno se mu je posrečilo pobegeti. Zaradi ogrožanja varnosti, Skodič še posebej zaradi kaznivenga dejanja protipravnega odvzema prostosti, sta bila oboje obsojena, in sicer pogojno vsak na 20 dni zavora.

Gibanje prebivalcev v Celju

V času od 15. do 22. 5. 1954 je bilo rojenih 20 dečkov in 20 deklic.

Poročili so se: Megla Matija, kriminalistični referent iz Celja, in Kunstek Marija, razv. Kramer, trgovska pomočnica iz Celja; Kolnik Dušan-Ludvik, absolvent pravne fakultete iz Maribora, in Puntar Andreja, študentka iz Celja; Brantjan Ivan, dipl. ekonomist iz Celja, in dr. Spindler Cirila, zdravnik iz Ljutomerja; Pogelšek Alojzij, trgovski pomočnik iz Celja, in Drobne Stanislava, bolnišnica strežnica iz Celja; Kros Franc, rudar iz Celja, in Božič Zora, tkalka iz Celja; Ivanec Pavel, električar iz Zabukovce; Horvat Miroslav-Zvonimir, strojni ključavničar iz Pragerskega, in Jaklič Nada-Neža, nameščenka iz Pragerskega; Jošt Jožef, učitelj iz Kozjega, in Zidar Ana, nameščenka iz Zalea.

Umrli so: Zeleznik Martin, delavec iz Celja, star 76 let; Pesjak Marija, gospodinja iz St. Janja, stara 19 let; Gajšek Ivan, delavka iz Celja, stara 13 let; Kavčič Felician, delavec iz Celja, star 56 let; Kramperskič Franciška, prevzitarica iz Prožinske vasi, stara 66 let; Slosar Franc, posestnik iz Celja, star 60 let; Čretnik Stanislav, sofer iz Pernovega, star 24 let; Cuvan Ana, upokojenka iz Celja, stara 85 let; Nollmal Anton, invalid iz Celja, star 62 let.

IZ ZELJA PRIDOBLEN KONCENTRIRAN SOK — ZDRAVILNO ZOPER TVOR V ZELEDU

Dr. Garnett Cheny je začel uporabljati koncentrirani sok iz zelja pri zdravljenju bolnikov, ki imajo tvor na prebavnih organih. Namesto da bi bolniki popili slednji dan skoraj liter prejšnjega soka, je dovolj, če vzamejo vsak dan tri žličke tega koncentrata.

Na Kozjanskem so spomini na osvobodilno borbo še sveži in najbrž ni družine, ki bi ne sodelovala ali vsaj pomagala našim borcem bodisi v hrani ali kakorkoli. Število 238 včlanjenih v občinski organizaciji Zveze borcev Lesično je torej skopo in bo moral novi odbor organizacijo z novimi člani obogatiti.

Nekoliko pozno sklicani občni zbor je popeljal svoje članstvo zopet na partizanske postojanke na Bohor; stopil za nekaj minut v stik z borci, ki so tam dali svoje življenje in z onimi, ki so se živi vrnili na svoje domove in obšli tudi talce, ki so padali za našo svobodo. Čeprav udeležba ni bila zadovoljliva, so bili razgovori prav živahni.

Spomenik padlim borcem in talcem v Lesičnem bo dobil okoli sebe še okrasna drevesca, pa tudi spomenik XIV. divizije je v oskrbi Zveze borcev. Deset let bo minilo 15. julija, odkar je bil Pilštanj prvič osvobojen. Borci so ta dan proglasili za občinski praznik, ki ga bodo proslavili v večjem obsegu in kjer bodo sodelovale tudi ostale organizacije. V načrtu je tudi izlet na Oslico sredi Bohorja ki bo takrat najbujnejši.

Soteska pod nekdanjim pilštanskim gradom nas spominja na naše pradeje, ki so tu zaman iskali pravice in so v nadčloveški borbi s kruto grajsko soldatesko v stotinah padli. Tako bo tudi nad zgodovinskim februarjem 1573 bde-la naša Zveza in v prihodnjih letih iskala priliko, da vzida na tem mestu

IZ SENTJURJA

ZADRUŽNIKI SO ZBOROVALI

V nedeljo, 14. t. m. so se zadrugniki iz Sentjurja in okolice zbrali na prvem letnem občnem zboru in pregledali svoje delo. Široka razprava je pokazala, da šentjurska zadruga, kljub raznim pomanjkljivostim in napakam dobro posluje.

Na zboru so obravnavali stvari, ki zadrugo najbolj ovirajo in jih bodo v bodoče skušali odpraviti. V preteklem letu je zadruga preveč povečala število dolžnikov in s tem izgubila precej tekočih finančnih sredstev, zaradi česar ji je bil ustavljen tudi kredit. K investicijskemu kreditu za izgradnjo zadrugnega doma je dodala še 3 milijone obratnih sredstev, kar ji je tudi otežilo boljše poslovanje. Kljub temu pa je imela zadruga 1.200.000 din dobička, ki ga bo po sklepu občnega zbora pravilno uporabila za pospeševanje kmetijstva, sadjarstva, živinoreje. Poudariti je treba, da je šentjurska zadruga ena najboljših glede strojnega parka. Ustanovila je dve novi obrtni podjetji — kovsko delavnico in strojnoključavničarski obrat, ki bo skrbel, da bo čim več preprotnih strojev stalno v proizvodnem procesu.

Na občnem zboru so zadrugniki tudi to pot izrazili popolno zaupanje v upravni odbor in spet izvolili za predsednika tov. Kincela Franca. Veliko bo lahko zadrugi pomagal ing. Cizej, ki je znan kot strokovnjak v kmetijstvu in živinoreji.

KINO JE RAZBURIL SENTJURČANE

Preteklo soboto so v Sentjurju predvajali film »En dan življenja«. Reklama je bila tako živahna, da je na mah ves Sentjur zajel val živčnosti. To je iskristila uprava kina in že prejšnji dan razprodala več kot 3/4 vseh vstopnic. Stvar nebi bila tako mučna, če se nebi izkazalo, da je blagajničarka prodajala karte kar doma in so zato mnogi, ki so že dve uri pred pričetkom predstave čakali pred blagajno, ostali brez vstopnic. Upravičeno so bili ogorčeni nekateri okoličani, ki žal niso vedeli, da je treba nabaviti vstopnice na domu pri blagajničarki. Da se ta mučna stvar ne bi kdaj ponovila, svetujem upravi kina, naj drugič raje organizira prodajo vstopnic pri blagajni, da ne bo nepotrebne jeze in zabavljanja. ica

IZ ŠTOR

Pred kratkim je bila v Štoreh letna konferenca vaške osnovne organizacije ZKS. Poročilo je pokazalo, da so le-tam najdelavnejše žene, ki žanjejo na vseh področjih udejstvovanja lepe uspehe. V Štoreh čakajo člane ZK, zlasti pa člane občnega ljudskega odbora še težavneše naloge. Nedavni zdravstveni dogodki so preizkusili kamen za delo na tem polju. Govorili so tudi o problemih vzgoje in kritizirali tudi komuniste, ki v tem pogledu večkrat niso najbolj vzorni. Poleg tega so se pogovorili še o množičnih organizacijah, ki delujejo na področju štorske občine. Za novega sekretarja so izvolili tovarišico Verčnikovo.

IZ ZAGORJA

Naša kmetijska zadruga je bila lani zaradi velikih izgub ob samostojnosti. Priključila se je kot poslovalnica k zadrugi Lesično. Velik del dolgov je pri kmetih, ki so jemali blago na kredit, za plačilo pa niso skrbeli niti se danes zanjo brigajo. Sedaj razumem, zakaj vztrajajo nadzorni organi na tem, da se blago ne sme prodajati na up.

vsaj spominsko ploščo.

Ko so se o tem pogovorili, so zborovalci prešli na druga vprašanja. Zanimalo jih je, kako je z gradnjo nove šole v Lesičnem, saj je vsakemu borcu na tem, da bodo šola naši otroci tudi v bodoče zapuščali z večjim znanjem.

Gradnja gospodarske prečnice Lesično—Golobinjek počasi napreduje. Zelja borcev je, da bi se dela pospešila, da bi naši ljudje prišli do potrebnega zasluzka. Pozdravljajo ukrep OLO za gradnjo ceste Ledišca—Bistrica.

Zborovalci so razpravljali tudi o naših podpirancih in onih, ki ne prejemajo invalidnine ali pomoči čeprav jih je nekaj med njimi, ki so zašli v težek socialni položaj zaradi posledic ran ali naporov v osvobodilni borbi. Nov odbor naj še v naprej skrbi, da bodo prišli prizadeti do svojih pravic.

Tovarišici iz Marofa sta se pritožili, da sta bili na listi okrajnega odbora SZDL za obdaritev nista pa ničesar dobili.

Članstvo je zapustilo občni zbor v dobrem razpoloženju, novi odbor pa bi naj tovarištvu še utrjeval, k čemur bo morala prispevati tudi SZDL v večji meri kakor do sedaj.

Nam Zagorjanom radi očitajo, da smo samosvoji, kaj je pa pravzaprav samovoljnost, smo videli in slišali na občnem zboru na Pilštanju. Presneto so se dajali, saj bi sploh najrajši vsako kritiko zadušili. Ko so bile volitve v najlepšem redu končane in je bila rešena tudi že naslednja točka dnevnega reda, sta se dva zadrugnika spomnila, da tega ali onega ni v odborih, pa sta pritisnili na ponovno volitev nadzornega odbora. V splošni naveličnosti in utrujenosti članov sta s svojo zahtevo tudi prodrli. Podobnih, pravilniku nasprotujočih dejanj res ne pomnimo.

Kakor vse kaže, bodo z gradnjo ceste Ledišca—Bistrica le nadaljevali. Pobudo okraja so pozdravili na zadnjem svojem sestanku tudi člani Zveze borcev v Zelji, da bi prišli naši ljudje do skromnega zasluzka.

IZ DOBLEŽIČ

Gnoj bodo vozili...

V tem času se rado govori o gradnji novih in popravilu starih cest in ugiba, kje je potreba večja. Izvedenco okrajne komisije za obnovo je na primer neig tovariš v Kozjem izjavil, da bodo po novi cesti Polana—Virštanj vozili gnoj in hotel na ta način podcenjevati važnost gradnje te proge. Tovariš je neho-te pravilno povedal. Ko sem šel sredi februarja po opravih v Kozje, sem pri Sonovem srečal voznika z gnojem. Gnoj je nametal v kupčke na njivo kar na snežno odejo. Prav takšen tvor sem opazil v smeri proti Podsredli. — Stremljenje naših kmetovalcev, da bi vsaj nekaj poljskega dela opravili zedaj, da se zaradi dolge zime ne bo nakopičilo vse hkrati, mi je ugajalo. Tudi pri nas bomo vozili hrano za naše vinograde, njive in sadovinjake po cesti, kadar bo zgrajena, saj smo se morali vsa stoletja posluževati razdrtih kolo-vozov. Polje nas bo nagradilo za našo skrb z obilnim lepim sadjem, da ga bomo vozili v zadrugo, rujno vince pa na najbližjo postajo obotselske železnice, če tega dela ne bodo prevzeli kamioni. Nova cesta ne bo samo dobležička, temveč nas vseh. Kadar me bodo klicali opravki, bom spet rad prišel v naše Kozje.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

V času od 15. do 22. 5. 1954 je bilo rojenih 16 dečkov in 7 deklic.

Poročili so se:

Lašič Franc, kleparski mojster iz Konjic, in Orož Terezija, kmetka iz Brezja; Gosnjak Franc, krojaški mojster iz Dobriške vasi, in Vavpot Ljudmila, šivilja iz Slovenskih Konjic; Bezenšek Albin, delavec iz Konjic, in V�ndramin Karolina, šivilja iz Preizgala; Fahnoga Janez, gozdni delavec iz Bukovelj, in Jelenko Katarina, kmetka hči iz Polence; Pučnik Stefan, avtomobank iz Vinarij, in Černec Marija iz Spodnjih Grušovelj; Marguč Ladislav, kmet iz Žic, in Leskovar Marija, delavka iz Kamee gore; Ogriček Oton, kmet iz Rjavice, in Šket Antonija, poljedelka iz Beke; Tratnik Ferdinand, ekonomist iz Vojnika, in Timpran Martina, serviska iz Dobrne; Geršak Karel, posestnik iz Dekmarec, in Kovačič Marija, poljedelka iz Drenskega rebra; Jazbec Mihael, posestnik iz Drenskega rebra, in Toplak Matilda, poljedelka iz Zagegorja.

Umrli so:

Razlog Viktorija, oskrbovanka iz Ljutomerja, stara 57 let; Meke Marija, prevzitarica iz Vojnika-okolice, stara 85 let; Travner Terezija, posestnica iz Kamenč, stara 83 let; Pelko Ana, posestnica iz Ratanske vasi, stara 66 let; Čuček Ana, gospodinja iz Rogatica 155, stara 73 let; Bržič Anton, prevzitar iz Spodnjih Grušovelj, star 90 let; Operčkal Marija, kmetica iz Tolstega vrha, stara 67 let; Sojč Justina, gospodinja iz Zgornjih Zreč, stara 53 let; Grobelnik Peter, kmet iz Sojeka, star 55 let; Duh Antonija iz Zabukovce, stara 79 let; Jagodič Franc, kmet iz Lemberga, star 81 let; Gajšek Pavel, prevzitar iz Brezja, star 54 let; Zaberl Marija, prevzitarica iz Vodnovega, stara 64 let; Goršek Franc, upokojenec iz Zalea, star 70 let; Balli Antonija, gospodinja iz Vrbja, stara 79 let; Babušek Jelena, oskrbovanka iz Grmovja, stara 82 let; Vevcar Helena, gospodinja iz Zgornje Loznice, stara 65 let; Krempuš Franciška, upokojenka iz Pernovega, stara 82 let; Tanšek Karel, osebni upokojenec iz Vojnika, star 70 let; Senegačnik Karel, osebni upokojenec iz Polž, star 54 let; Kavčič Edvard, otrok iz Creskove (Strmec); Založnik Jožef, prevzitar iz Spodnjega Dolina, star 79 let; Založnik Jakob, upokojenec iz Pilštanja, star 91 let; Lugarič Janez, otrok z Gosstine, star 2 leti; Marcen Neža, prevzitarica iz Lesičnega, stara 70 let; Rotovnik Jera, prevzitarica iz Ljabske, stara 85 let.

Donkihotska bitka s filmskimi repertoarji

Filmi kvirijo moralo naše mladine, gospodarski in družbeni kriminal pod vplivom slabih filmov, idejna razkosanost mladine zaradi filmov... Te besede so izgovorjene na slednjem sestanku, kjerkoli se dotaknejo mladinskega vprašanja. Te besede pa najdejo svoje zadnje zatočišče v zapisnikih kot mrtve črke in tam ostajajo. Ugotovitve, same ugotovitve. Ugotavljanje pa je lahko koristno le takrat, kadar mu sledi dejanje...

Mi smo država, ki gradi nov družbeni red. Obdajajo pa nas od vseh strani države, ki z našimi težnjami nimajo nič skupnega. Kot ustvarjalci nove družbe, kot socialistična država smo osamljeni. Da ne bo kdo narobe razumel. Osamljeni nismo v idejnem pogledu. Ves svet z dopadenjem spremlja naš razvoj. Toda ta »svet« so ljudje, ki sami ječijo pod peto izkoriščevalcev, ki nimajo sredstev niti oblasti v svojih rokah. Če smo torej v ekonomskem pogledu prisljeni sodelovati s kapitalizmom v teh deželah, je nujna tudi nekakša kulturna vez. Torej tudi nakup filmov.

Filmska industrija v drugih deželah je predvsem na komercialni bazi. Jasno je, da razred, ki je tam na oblasti, vnaša v filmsko proizvodnjo tudi svoje politične cilje. Zato je med tisoči filmov, ki jih proizvajajo morda le majhen odstotek takih, ki bi ne bili kršeni z »zvenketajočo vodo« ali pa s kapitalistično tendenčnim prizvokom. Ti isti redki zares umetniški filmi z vzgojno vsebino pa so zelo dragi in procenti jih izpostavljajo v razmerju nekaj slabih filmov za enega dobrega. To je ena plat.

Druge plat je pri nas. Naša filmska podjetja so postavljena pred alternativo samostojnega upravljanja. Nabavljati morajo filme po rentabilnostnem predračunu. Koristnost in ideologija je, po mojem vsaj, na kakem drugem ali celo tretjem mestu. Kako naj po vsem tem pri nas vodimo kako pametno repertoarno politiko v kinematografiji? Povsod je v ozadiju ekonomsko vprašanje, denar pa je denar, kjer malo-kaj lahko na stvari spremeni.

Po vsem tem je jasno, da bi bilo mogoče rešiti tako vprašanje na popolni preosnovi sistema izposojanja, kupovanja in izbiranja filmov. Če je to mogoče kar čez noč urediti, je drugo vprašanje. Problem sam pa, če prisluhnemo govornikom in pobrskamo po zapisnikih, je potreben hitre spremembe. Problemi zahtevajo naglo ukrepanje, kajti samo ugotavljanje je donkihotska bitka z mlino na veter.

Se da še kaj storiti? Moje mnenje je, da se da. Če ne polnoveljavno, pa vsaj deloma. Tudi v tem je napaka naših vzgojiteljev, govornikov na sestankih, da vidijo rešitev izključno v izpombi repertoarne politike. Zahtevati prepoved uvoza slabih filmov je še najmanj utrudljiva akcija. Če hočemo biti sto odstotno prepričani, da nekdo ne bo nikoli nič ukradel, je najbolje, če ga kar po rojstvu zapremo v kaznilnico. Prispevajo menda ni najboljša, toda tudi film ne bo nikogar pokvaril, če ga enostavno ne bo nihče videl. Naloga vzgojiteljev pa ni v tem, da ščitijo mladino pred zablodami, v katere ne bo nikoli zabredla, marveč da jo ščitijo pred onimi, ki ji grozijo in v katere zapadajo. Človeka s čvrsto hrbtnico zlepa ne premoči kvarni vzor ali vpliv. Res je, da neprestani vplivi, nenehno bivanje v enem in istem kvarnem okolju človeka premoči, toda pri nas v naši družbeni ureditvi le nismo tako prepričani stihiji. Potrebna je le pametna metoda vzgoje. Apriorična prepoved obiska filma ne pomaga mnogo. Kritiziranje kar počez — zanič ali dobro — to je pomanjkljivo. Podrobni pogovori o vsebinah, razpravljanje o njih, to lahko veliko pomaga. Ljudska prosveta je organizirala že nekaj pogovorov o knjigah. Ti pogovori se dobro obnesejo. Mar se podobni pogovori o filmih ne bi?

Ne trdim sicer, da bi na tak način rešili vse kar je v nevarnosti. Toda dober del brez dvoma. Je pa po mojem to trenutno edina oprijemljiva stvar, ki jo lahko začnemo v času, ko čakamo, da bodo v državnem merilu to vprašanje za vse ustrezno uredili.

Celjski obrazi

73
Kot Cyreno de Bergeracu mu je nos, drugače skromno na vogalu »žavbe« meša!
Je smuk le njemu samemu v ponos — pri »šanku« mož nikoli ne opeša!

74
Mož ni odljuden — morda je tudi tajno čemu obraz mu smeh le redkokdaj prešine.
Zabava z Argom se — pa ne z ladjico bajno,
niti s časopisom drevne zgodovine.

75
Bi čevlje moral vleči na kopita, pa drugim v dobro z nožem kožo reže.
Premišljeno, in ne kot kje drhal zapita, omami žrtve in jo potem na stol priveže.

76
Kaj? Spet »rentgen« pride? Ali pa atleti si bodo v Celju merili spet hitre krače?
Glej: Fedorjevi senci, ki brada jo ne kiti
na nogah v naglici opletajo se hlače.

77
Progresivna lestev mu je za konjiča, ko celjskim »cehom« simfonijo sklada.
In ko jih prepričuje, da iz nič in niča ni v mestni kasi nič — se z gluhi vbada.

ZANIMIVOSTI

BODOČI ČEZOCEANSKI PROMET — RAKETE

Pred nekaj leti je neki avstrijski inženir izdelal napravo, s katero so potom raket pošiljali pošto v oddaljene kraje. Poslej se nihče za ta izum ni več zanimal. Sedaj v dobi raketnih letal, raketnega orožja, je postala iznajdba spet aktualna, seveda v veliko večjih razmerah. Stokovnjaki predvidevajo, da bo v bližnji bodočnosti mogoče uvesti ne samo raketni poštni promet, marveč tudi tovarni promet. Ta promet bi se vršil s strahovito brzino in bi bil poleg tega tudi po zelo nizkih cenah.

GRADBENI MATERIAL IZ PAPIRJA MOČAN KOT JEKLO

V Ameriki so izdelali nekaj gradbeni material, ki se imenuje Aircomb. Napravljen je iz nekeke papirnatke kaše in vrste zelo močne smole. Ta material se uporablja pri gradnji in je prevlečen s tankim slojem aluminija, ali železa, magnezija, lesa ali kakšnim drugim materialom po potrebi. Material je dolgotrajen, ne gori, v njem se ne redijo insekti, je odličen izolator toplote in zvoka ravnotako kot kos jekla iste moči, samo da je šestnajstkrat lažji.

AVTOMOBIL S PLINSKIM MOTORJEM

Tvrdka General Motors je sporočila, da je tip avtomobila XP 21, ki vozi z reaktivnim motorjem, dobro prestal preizkušnjo. Avtomobil na prvi pogled izgleda kot letalo z delastimi krili. Zaradi velike brzine, ki jo dosegata, mora imeti na repu smerno krmilo. Sicer je po naše to velika novost, toda praktična ne mora biti ker po zemlji potni niso tako ravne kot v zraku.

PODGANE SE RAZUMEJO NA KALORIJE

Dva znanstvenika v Missisipiju sta ugotovila naslednje: V dve veliki posodi so nalili vode. V eni posodi je bila voda, v kateri je bil raztopljen sladkor s hranilno vrednostjo, v drugi pa voda, napojena z brezkaloričnim saharinom. Potem so v prostor s posodama zaprli dve podgani. Obe sta, dokler sta bili mirni, pili iz obeh posod enako. Ko pa so ju vrgli v posode in ju naganjali, da sta neprestano plavali do izmučenosti, sta v posodi s praviim sladkorjem popili desetkrat več vode kot v normalnem stanju, v posodi z vodo, ki je bila osladkana s saharinom, pa veliko manj. To je dokaz, da sta živali razlikovali hranilnost ene in druge vode.

ZA VOD

ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

ZA MESTO IN OKRAJ V CELJU

razpisuje naslednja službena mesta:
MESTO STROJEPIŠKE z znanjem splošne administracije, katere je dokončala dvorazredno trgovsko šolo ali ekonomski tehnikum.

4 MESTA FINANČNO-ADMINISTRATIVNIH USLUŽBENCEV, in sicer za odsek krakovskih dajatev in pokojninske likvidature.

DVA USLUŽBENCA ZA ODESK OTROŠKIH DOKLAD; predpogoj je odgovarjajoča šolska kvalifikacija. Zeljeno je, da bi dva od teh uslužbencev (kratkoročne dajatve in otroške doklade) stanovala v okolici Zalca ali Polzele, ker bi po nekaj tedenski praksi na našem zavodu bila premeščena v podružnico Zalec.

Plača po uredbi.

V Kartumu sa pabliksnile sulice...

Vsem je najbrž še v spominu dogodek, ki se je nedavno ob priliki obiska Nagiba dogodil v glavnem mestu Sudana. Časopisi so poročali o nemirih, ki so takrat izbruhnili. To je bilo nekaj dni potem, ko se je general Nagib ponovno vrnil na oblast v Egiptu.

»Bilad se sudan« pomeni v arabskem jeziku deželo črncev. Svoj čas se je ta dežela imenovala Nubija ali zlata dežela. Sudan je po površini skoraj devetkrat večji od Jugoslavije, ima pa polovico manj (nekaj nad osem milijonov) prebivalcev. Naseljenost je redka, nekaj nad trije ljudi na kvadratni kilometer.

Sudan je že večkrat menjal gospodarja. Plemena vladajo plemenski poglavarji. Jezik sudancev je pretežno arabski. V devetnajstem stoletju so deželo zasedli Egipčani, toda Mahdi, nekakšen vrhovni poglavar, jih je pregnal. Egipčani so se leta 1899 s pomočjo Angležev ponovno vrnili v Sudan. Takrat je nastal kondomini Sudan pod anglo-egiptsko upravo. Politično življenje v Sudanu je bilo vedno naslonjeno bolj na versko podlago. Velik del, ali zelo močna versko politična stranka so Ansari, ki jih vodi bombažni kralj Ser Abdel Rahman el Mahdi. Ta stranka je Egiptu naklonjena, el Mahdi pa je Nagibov osebni prijatelj.

Ko je Nagib nedavno obiskal Kartum, to je glavno mesto Sudana, mu je el Mahdi želel pripraviti svečan sprejem. Pripomniti moramo, da je po prevzemu oblasti revolucionarnega komiteja v Egiptu in izgonu kralja Faruka bil izveden nekak plebiscit, po katerem se je Sudan priključil Egiptu. Angleži so na ta način tudi nad Sudanom izgubili svoj interesni vpliv.

Kot rečeno je el Mahdi, Nagibov prijatelj dal poklicati plemena iz širnih sudanskih puščav, da bi predsednika

Nagiba pozdravili na letališču v predmestju Kartuma. Nagib je prišel z namenom, da se pogovori o skorajšnji uvedbi parlamentarnega življenja, ki bi zamenjalo dosedanje oblast revolucionarnega komiteja. General Nagib, ki je po poreklu Sudanec, uživa med Sudanci velik ugled. Toda tokrat je bil sprejem malce drugačen, kot bi ga Egipčanom naklonjeni Sudanci želeli. Plemena so prišla s primitivnim orožjem v rokah in zastavami. Na letališču se je bliskal gozd sulic, nožev, gorjač in sabelj. Dobrodošlica se je sprevrgla v nekakšno grozečo sliko, ki je na moč sličila oni pred sto leti, ko so Sudanci pregnali Egipčane ob Nilu nazval. Zahtevali so neodvisnost in svobodo. Ta grožnja pa je bila nekrava. Nagib se je odpeljal v mesto v palačo generalnega guvernerja. Takrat pa so med množico in med policijo nastale borbe v senci el Mahdijeve palače. Na bojnem polju je obležalo okoli 30 ljudi, 200 pa je bilo ranjenih. Toda na mah so domačini prenehali z bojem in kot na ukaz predali orožje.

Kakšno je pravo ozadje tega dogodka je težko ugotoviti. El Mahdi svojemu prijatelju Nagibu tega gotovo ni namenoma insiniral. Grozeča množica pa so bili Ansari, to se pravi, pristaši združbe z Egiptom. Komentarji sodijo, da so v začasni sudanski vladi nasprotja med člani vlade, ki je v celoti za priključitev k Egiptu. Baje nekaterim ni všeč prevelika aktivnost Egipčanov na sudanskih tleh. Angleži so zadevo po svoje obrnili in hočejo prikazati ta dogodek kot svarilo čes, tako se godi tam, kjer se narodi odrežejo angleški nadoblasti. Trdijo celo, da bi bili nemiri še krvavejši, če ne bi primitivne volje plemen ukrotila dolgotrajna šola angleške administracije. Mogoče bo bodočnost pokazala, kdo je resnično stal za kulisami nemira v Kartumu.

Sin sledi očetu...

Iz novele »Knapci smo, knapci!«

Od tu naprej je vse odrejeno, vsak gib ima svoj pomen, vsak rudar upravlja strogo svoje določeno delo.

Zdaj je na vrsti skupina očeta Hrastnika. Dvignil je zaščitno mrežo, zaklical: »Srečno in vstopil v kletko. Njegov resni pogled je bil danes usmerjen v najmlajšega sina. Ta je kljub razburjenju, ki je valovalo v njem, zravnavno, s krepkim pozdravom vstopil v šaft. Za njim mladi Spraje in ostali.

Pravzaprav je čudovito, kakšno nadmoč izžareva narava podzemlja. Vedno iznova, dan na dan čuti rudar ob vstopu v jama tisto elementarno silo moči, ki ga tajinstveno priklepa. Tam, ob prelivu svetlobe v temo spozna moč svojih rok. Tam na mah odpadejo vsa trenja, ki se nam zdijo ob svetlobi dneva tako važna. V jami ni in ne more nikoli biti sovraštva. V podzemlju je prostora le za iskrenost in globoko tovarništvo. Če ju ni in kadarkoli ju ni, se jama lahko strahotno maščuje.

Hitro je kletka zdrsula po dve sto metrov globokem jašku. Izstopili so. Globoko je Vlado vdihnil zrak, dvignil je svetilko, kot bi z njo hotel odstraniti tesnobo, ki ga je nenadoma obvela. V globini jame se je v presledkih zasvetilo. Kakor v pravljici si je mislil. Toda ne, to so odsevi svetilk predhodne skupine rudarjev. Zagledal je mnogo huntu in po poti, ki vodi po glavnem rovu dalje v prekope in stranske rove se mu je tesnoba razblinila. Vlado je stopal za očetom, za njim Joža. Nekje je s stropa curjela voda; ta del rova je bil zato hladen in nasičen z vlagjo. Stopali so po ilovnatem blatu, ki se je oprijemalo čevljev. Vodo neprestano odvajal črpalka in poleg nje je pripravljena še druga, nadomestna. Gorje, če bi odpovedala, rov bi zalila voda! Odmev korakov je vedno šibkejši, jama je obvela jutranjo tretjino rudarjev in na posameznih poljih se je

pričelo delo. Na križišču so zavili na levo. Pot je postala ožja, na odkopu so. Nočna izmena je konec šhta odstrelila na odkopu nove sklade premoga. Oče Jernej, preizkušeni kopač, zavaruje strop in kople. Sklad za sklado se ruši in odmev se vrača v rudarsko polje. Oznajene, žuljave roke so plug rudarja, njegovo polje — skalna plast.

Vlado in Jože sta marljivo nakladala premog v hunte. Prvi ni zaostajal za drugim, četudi so mu roke včasih omahnile od utrujenosti. Dokazal bo, da bo vreden naslednik svojega očeta.

»Joža, les potrebujem. Močne stojke mi prinesi. Naj gre s teboj tudi Vlado, pokaži in razloži mu!« je naročil stari kopač Hrastnik. Z vsako besedo, z vsakim gibom se preliva iz njegove notranjosti ljubezen do dela na sina, na mladi rudarski rod. Ko sta se oba vrnila, je držal v roki svetlikajočo se grudo premoga in se obrnil k sinu.

»Glej Vlado, kako je lepa. Vzemi jo za spomin, na dan, ko si postal rudar!« in s tresočo roko mu oče podaja »črni diamant«.

Doma jo je Vlado skrbno položil na polico, kjer je stala prej Rudarjeva svetilka. Silna moč podzemlja polje iz roda v rod. Krepke, marljive roke na številnih tesnih delovisih, ki jih ožarja bleščeči svet svetilk, dvigajo v znoju in trudu zemeljske zaklade. Danes jih dvigajo sebi v korist. Iz plodov, porojenih iz vekov snujejo mogočno, zmogovito silo.

Ne menjajo s soncem vrh zemlje. Ljubijo globino jaškov, tajinstvenost rogov, ljubijo pesem skladov, ki se lomijo na odkopih. In zato vstopa rod za rodom z vedrim srcem v podzemlje.

Tudi Hrastnikovi materi ni uspelo, da bi le enega svojih sedmero sinov iztrgala temnim rovom.

(Konec)

Zahvala domovini

Vsa poletja sem delal pri kmetu kot hlapec je Jernej nekadaj, pozimi pa — pojdi po svetu, sad dela uživa on zdaj.

Nekdaj je revež po svetu beračil po hišah okrog, postelje dobil ni pri kmetu, v nadlego le bil je povsod.

Ce prosil za delo pri hiši bogati raztrgan, uživi berač, s psom ga gospod dal nagnati — na govno, ali v gozd pojdi spat!

Vladavina zdaj ta je propadla, konec prevar je in zmot rešila nas osvobodilna je borba proletarec zdaj vlada — ne gospod!

Veliko sem srečo doživel, da v dom sem počitka sprejet, ne bom več po hlevih prebival brezdomec nesrečen, proklet.

Potovanje je moje končano, trpljenje doma in v tujini, V tem domu počitka spoznamo, kaj dolžni smo domovini...

DOBER OTROK

— Sosea, pomislite, mojega sina so tri mesece pred časom izpustili iz zapora...

— Vi imate pa res samo srečo z otroci...

Gospa Rautenen je obiskala v Celju socialno skrbstvene ustanove

V ponedeljek in torek je imelo Celje v svoji sredini zelo odličnega gosta. Gospa Rautenen si je s svojim delom na socialno skrbstvenem polju na Finskem pridobila zelo velik ugled, ki je presegel meje njene domovine, tako da jo je OZN delegirala kot eksperta za ta vprašanja v našo državo. Gospa Rautenen je obiskala veliko število jugoslovanskih mest in se pred svojim odhodom iz naše države za dva dni ustavila tudi v Celju. V Celju se je zanimala predvsem za otroške domove, za otroke, ki so v oskrbi pri rednikih, za delo socialno skrbstvenih organov in za prilike v mladinskih domovih.

Po dvodnevem bivanju v našem mestu je v torek imela na Mestnem ljudskem odboru sestanek s predstavniki vseh organizacij in ustanov, ki na polju skrbstva in mladinske vzgoje delujejo. Gospo Rautenen je pozdravil predsednik Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo tov. Stane Polajner in jo naprosil, da posreduje navzočim koristne nasvete in izrazi svoja opažanja o stanju skrbstvene službe v našem mestu.

Gospa Rautenen je najprej poudarjala, da je Celje mesto, ki se s svojo industrijo zelo hitro in dobro razvija. Ta razvoj nudi na eni strani večjo možnost za ustanovitve skrbstvene službe, na drugi strani pa povzroča tudi veliko več problemov, ki jih mora ta služba reševati. Prepričala se je, da so v Celju mnogi ljudje, ki so s temi problemi seznanjeni in jih tudi uspešno rešujejo. Eden izmed glavnih problemov, je dejala gospa Rautenen, je ravno ta, da porast industrije zaposluje nove in nove ljudi, ki prihajajo s podeželja. Ti ljudje se v mestnem okolju težje aplicirajo, naletijo na živahnejše tempo življenja in zadenejo, tako kot povsod na svetu, na izredno težko stanovanjsko vprašanje. Poudarila je, da naša skupnost v Celju dosti gradi, vendar je tudi tu nemogoče spri ublažiti stanovanjsko krizo, ki je problem po vsem svetu. Toda poleg teh zunanjih težav so dostikrat veliko akutnejše psihične težave, zaradi katerih dostikrat postane družinsko življenje nestabilno, ki povzroča razveze zakonov, pri neporočenih ženah problem nezakonskih otrok. Ta problem je v današnjem času dobil sicer čisto drugo obsežnost in ga nikakor ne moremo vzporejati s prostytucijo. V naši državi, je dejala, so nezakonske matere v socialnem pogledu mnogo na boljšem kot drugje. Otroci v takih prilikah dostikrat izgubijo ljubezen do doma, so dokaj lahek plen za amoralne vplive in kriminal.

Take socialno neuravnovešene primere rešuje družba z oddajanjem otrok v domove, jih daje v posvojitev, v oskrbo primernim rednikom in tako dalje. S tem korakom pa družba ni opravila svoje dolžnosti. Skrbstveni organi morajo nad temi otroki stalno bdeti, kjer koli se nahajajo. Zasedovati morajo njih razvoj, rednike svetovati in tako dalje. Skrbeti je treba,

da je skrbniški organ dobro informiran o otrokovi preteklosti, o njegovih stikih in konfliktih z odraslimi, enako pa tudi o novem okolju kamor otroka izročajo. Menjanje otrokovega okolja povzroča le škodo za otrokovo duševno stanje.

Gospa Rautenen se ogreva predvsem za redniško oskrbo. Otroci, ki imajo topel dom, so za poznejše življenje in borbe veliko bolj pripravljeni. Če pa je treba otroke oddati v domove, je treba skrbeti, da jim tudi tam ne manjka poleg fiziološke in pedagoške oskrbe tudi tople človeške okolice. Dejala je, da jo veseli, ker v Celju nimamo domov, kjer bi bilo vključeno preveliko število otrok. Po njenem mnenju so najprikladnejši taki domovi, ki združujejo 10 do 15 pa tudi do 20 otrok, višje številke taki domovi ne bi smeli doseči.

Rautenenova je opozarjala, da skrbniški organi ne smejo biti preveč zaposleni, ker bi tako ne mogli v redu vršiti nadzora nad življenjem zaupanih otrok. Oni morajo skrbeti za otroke od njegove najnežnejše mladosti pa do njegovega vstopa v družbeno življenje, ko postanejo samostojni. Zato je edino pravo, če je skrbniški organ izven otroškega doma in skrb za otroke skozi predšolsko, šolsko, pubertetno dobo, tja do osamosvojitve. Na tak način nobena otroka ne moremo pozabiti, in ga prepustiti izključno domovom.

Mogli bi napisati še veliko koristnih pripomb in nasvetov, ki jih je gospa Rautenenova posredovala navzočim. Njene besede, ki jih je dostikrat podkreplila s svojimi opažanji, katere je osvojila pri svojem potovanju po svetu, bodo gotovo ostale v spominu navzočim vzgojiteljem. Le-ti bodo s praktičnim delom te besede utelesili, da bodo v tej življenjski obliki ostale trajne.

Gospa Rautenenova se je o prilikah v celjskih domovih o vzgoji otrok pri rednikih zelo pohvalno izrazila. Dejala je, da je po vseh državah, zlasti pa v Sloveniji spoznala, da se za te probleme zelo živo zanimamo, da jih presestreljivo dobro rešujemo in poudarila, da se bo naša država v tem pogledu uvrstila med prve države v svetu, ki slovijo po najboljši organizaciji skrbstva. Spoznala je našo trdno voljo, ve pa tudi, da dediščina, ki smo jo prevzeli od stare države in strahote vojne, niso bile kdo ve kako solidna podlaga za to toliko uspešno delo.

Tovariš Polajner se je ob zaključku zahvalil za njene nasvete in priznanja, ji zaželel še dosti uspehov v njenem koristnem delovanju in preko nje pozdravil finski narod. Ona pa se je ginja zahvalila za naše gostoljubje in dejala, da odhaja od nas z najlepšimi vtisi.

LJUDSKA UNIVERZA V CELJU

V četrtek, dne 1. aprila t. l. bo ob 19.30 uri predaval v predavalnici na učiteljskem tov. prof. Vlado Mirko o temi »Današnji Pariz«. Predavanje bo spremljalo s skopičnimi slikami. — Vljudo vabljeno!

OBJAVE IN OGLASI

OBVESTILO

Na tajništvo za notranje zadeve Celje-mesto in okolica se nahajajo naslednji najdeni predmeti:

1. moško dvokolo znamke »Puch«, krmilo športno, zlaturne barve.

1. moško dvokolo brez znamke in številke, črne barve.

1. moško dvokolo štev. okv. B-12730, sive barve.

1. moško dvokolo štev. okv. 601726, črne barve.

1. moško dvokolo štev. okv. 122405, črne barve.

1. moško dvokolo brez znamke in številke, črne barve.

1. moško dvokolo štev. okv. 2948, zelene barve.

1. moško dvokolo štev. okv. 108521, zelene barve.

1. moško dvokolo štev. okv. 6062, modre barve, športno.

1. moško dvokolo štev. okv. 1252017, črne barve z nosačem.

1. moško dvokolo štev. okv. 375637, zelene barve.

1. žensko dvokolo štev. okv. D-38197.

1. ogrado mošk. dvok. tov. štev. 166308, zelene barve.

1. moški suknjič, sivozlate barve, karirast.

1. ženska jopca — roza barve.

1. ročna torbica, črne barve, v njej se nahaja 1 denarnica z 15 din gotovine.

1. aktivka rjave barve, v njej se nahajajo ene ženske rjave usnjene rokavice, 2 m volnenega blaga, 0,7 m črnega klota, 1 sukanec, 1 dežni plašč — polniti, 1 očala z etaljem, 2 denarnice z 1951 din gotovine.

1. avtomobilska guma od tovor. avt. z značilno montirano na obroč, znamke »Dunlop« — 750-20/37 x 7 L.

1. ročna ženska torbica, črne barve, v njej se nahaja 872 din gotovine in 1 očala.

1. zapeljena ženska ura, znamke »Arenac« podolgatega formata z rdečim usnjenim pasom. Lastnike navedenih predmetov pozivamo, da se v teku enega leta zglašijo pri navedenem tajništvu z dokazili lastništva ter predmete prevzamejo.

V kolikor se v tem roku ne bodo zglašili, bodo predmeti izročeni državi.

Natačnik: Skobir Anton

OBVESTILO

Obveščamo vse prebivalstvo okraja Celje-okolica, ki ima na območju tega okraja svoje stalno prebivališče ali pa se v njem muči le začasno, kot n. pr. sezonski delavci, dijaki in podobno, da bomo pričeli za njih podaljševati veljavnost osebnih izkaznic dne 5. aprila 1954 in bo trajalo podaljševanje do 24. aprila 1954. Za res opravljene zamudnike bomo podaljševali v času od 26. do 29. aprila 1954.

Podaljševanje bo na matičnih uradih občin po razporedi, ki pa ga na krajevno običajen način objavijo občine.

Ta objava velja tudi za občine Store, Skofja vas in Smartno v Rožni dolini, ki so bile v lanskem letu priključene k MLO Celje.

OPOZORILO

Opozorjamo vse potrošnike, ki se posedujejo »Dornakes« z 80% popustom pri premoži, da dvignejo kurjavo takoj, ker z 31. marcem zgube veljavnost.

Kurivo Celje

ODVZEM VODE

Plinarna-vodovod Celje obvešča prebivalstvo, da bo dne 25. 3. 1954, v času od 9.30 do 16. ure prekinjen dotok vode na področju Mariborske ceste od železniškega prehoda do Zg. Hladnje.

DRUSTVO UPOKOJENCEV

podružnica Celje 1 vabi vse svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 4. aprila 1954 ob 8. uri v veliki dvorani kina Union. — Dnevni red običajen.

LJUBITELJE FOTOGRAFIJE

vabimo na občni zbor »Foto in« kino amaterskega kluba Celje, ki se bo vršil dne 31. III. 1954 ob 19. uri v Sindikalnem domu.

SPLOSNO GRADBENO PODJETJE »BETON«, Celje, sprejme v službo več izkušenih teraterjev in več izkušenih zidarjev-cementarjev. Nastop službe je možen takoj. Samsko stanovanje preskrbljeno.

SPREJMEM kleparsko in vodovodno instalacijskega vajenca, Stok Avgust, klepar in vodovodni instalater, Celje, Mariborska 44.

ZAMENJAM enosobno manjše stanovanje (soba in kuhinja) v centru, za dvosobno v centru ali v bližini Ljubljanske ceste.

STAREJŠA MIRNA UPOKOJENKA išče sobo po možnosti v bližini kolodvora. Naslov v upravi lista.

Sprejmemo več dobrih tesarjev

Gradbeno podjetje Moste Ljubljana, Šmartinska cesta 64b

MATURANTSKI PLES

V SOBOTO 10. APRILA

MATURANTSKI PLES

ZAHVALA

Podpisana Tomazič Ana, roj. Cepin iz Ostrožnega 113 pri Celju, se iskreno zahvaljuje Državnemu zavarovalnemu zavodu podružnici v Celju, za res kulantno izplačano zavarovalnino po mojem zahrbitno umorjenem nesrečno preminulem tožniku Tomazič Ferdinandu, ki je padel kot žrtev ubijalca dne 29. 12. 1953.

Izplačana zavarovalnina bo mojim številnim otrokom vsaj delno olajšala položaj zaradi tragične izgube očeta-rednika.

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem, ki so spremili mojega drugega moža, ata, brata in strica

KAVČIC FELICIJANA

na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem pevskeemu društvu »Svoboda« Celje, tovarišem za poslovnimi govor, vsem darovalcem cvetja in č. duhovščini.

Zaljubljeni žena, otroci, vnuki in ostali sorodniki.

PRODAJAM bakren, dvocevni, dobro ohranjen kotel za žganjekuho (70 litrov). Breznik Avgust, Lopata 44, p. Celje.

PRODAJAM dve zdravniški knjigi (dva dela) in dobro ohranjeno moško kolo. Naslov v upravi lista.

PRODAJAM stavbno parcelo v Celju. Naslov v upravi lista.

PRODAJAM dobro ohranjen šivalni stroj z okroglim čolnikom in bojler, vsebine 100 litrov. Naslov v upravi lista.

PRODAJAM zemljišče v bližini Celja. Naslov v upravi lista.

PRODAJAM hišo v kovačnico na Mariborski cesti ob glavni cesti. Naslov v upravi lista.

KUPIM posostvo takoj ali pozneje, najraje v »Savinjski dolini«. Ponudbe na upravo lista pod »Sostanj«.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEZURNNA SLUŽBA Dne 28. 3. 1954: tov. dr. Bitenc Maks, Celje, Cankarjeva ulica 11. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote od 18. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO

KINO UNION, CELJE

Od 27. 3. do 31. 3. 1954: MACLOVIA, meksiški film

Od 1. 4. do 7. 4. 1954: PROTI VSEM ZASTAVAM, ameriški barvni film

KINO DOM, CELJE

Od 30. 3. do 2. 4. 1954: RING, ameriški film

Od 3. 4. do 7. 4. 1954: MOJ SIN PROFESOR, italijanski film

CELJSKI TRGOVINSKI NARASCAJ NA OBISKU V MARIBORU

V ponedeljek, 22. marca so napravili učenci Sole za trgovske učence v Celju celodnevni izlet v Maribor. Popoldne so si ogledali Mariborsko tekstilno tovarno, popoldne pa so tekmovali z učenci mariborske trgovske šole v nogometu, šahu in namiznem tenisu. Nogometna tekma, odigrana na Branikovem igrišču v Ljudskem vrtu, se je po napeti igri in navdušenem navijanju učencev obeh šol končala neodločeno 1:1 (0:1). Nogometno opremo mariborskim učencem je posodil »Branik«, celjskim učencem pa »Kladivar«. V šahu so zmagali Celjani z rezultatom 4:2. Zmagali so: Čeraj, Bračun, Kolenc in Pečnik. Tekmovanje v namiznem tenisu se je zaključilo z visoko zmago Celjanov 3:0. Za celjsko šolo so igrali: Rebusček, Bračun in Vrbovšek. Zadovoljno so se vračali mladi trgovci z večernim vlakom v Celje. Zahvaljujejo se pa Solskemu odboru pri celjski šoli, ki je prevzel del kritja stroškov tega poučnega in spornega izleta v Maribor.

L. R.

KONJSKI ŠPORT LANI IN LETOS V CELJU

Kot se spominjamo, je bil lani zelo nepovoljen opis dela konjskega športa v našem listu. Tokrat pa lahko z veseljem in samozavestjo trdimo, da se je ne samo delo, ampak tudi ekonomska podlaga kluba obrnila na boljše. Dne 12. t. m. je bil redni letni občni zbor, na katerem je bilo navzočih precej članov, posebno mladine in celo pionirji. Mladina je med letom aktivno sodelovala in tudi na obnem zboru podala svoje predloge in kritiko. Razveseljivo je dejstvo, da se je mladina z veseljem oprijela tega športa.

Iz podanega so bili razvidni uspehi kluba, katerega sedež je na Mariborski csti št. 96, kjer so tudi hlevi. V oglasni tabli, ki je nameščena na stavbi hotela Evrope, je razviden spored vaj in ostala klubska obvestila.

Zelimo, da bi se posebno tovarniška mladina iz Gaberje še bolj množično udeleževala. Novo izvoljeni odbor jamči, da bodo letos uspešno nadaljevali z delom, kar je pa seveda odvisno tudi od požrtvovalnosti članstva.

F. R.

V stalnem spominu nam ostane

prof. dr. Josip Tominšek

naš prvi častni član

Celje, 23. marca 1954

Olepševalno društvo, Celje

Sporočamo, da se je pri izpolnjevanju svojega dela smrtno ponesrečil naš vestni sodelavec

KAVČIČ FELICIJAN

delovodja in član UO Apnenika »Pečovnik«.

K poslednjemu počitku po trudapolnem delu smo ga spremlili dne 20. III. 1954 na Mestnem pokopališču.

Požrtvovalnega delavca in tovariša bo ohranil celotni kolektiv v trajnem spominu.

Pečovnik, dne 24. marca 1954.

Delovni kolektiv Apnenika »Pečovnik«, Celje

Sindikalna podružnica Apnenik »Pečovnik«, Celje, sporoči vsemu svojemu članstvu, da se je naš član tov.

Kavčič Felicijan

član UO, odbornik sind. podružnice ter obratovodja, smrtno ponesrečil. Pogreb je bil dne 20. III. 1954 ob 15.30 uri na Mestnem pokopališču Celje.

Neumornega delavca in zvestega člana sindikata bomo ohranili v trajnem spominu.

Pečovnik, 24. marca 1954.

Sind. podružnica Apnenik »Pečovnik«, Celje

Telesna vzgoja

Atletika

OTVORITEV ATLETSKE SEZONE

Atletsko društvo Kladivar je z organizacijo državnega prvenstva v krosu otvorilo letošnje atletsko sezono, ki bo sprito društvenega jubileja — saj praznuje letos 5-letnico svojega obstoja — najbogatejša po kvalitetni prireditvah v zadnjih petih letih. Za uvodno tekmovalno atletsko sezono je bilo ogromno zanimanja (vseh prijav je bilo okrog 3000), dež in razmočen teren pa je prispeval svoje, da so se na startu pojavili le najpogumnejši. Razveseljiva je ugotovitev, da je letos nastopilo na krosu večje število športnikov in športnic iz naših delovnih kolektivov, na drugi strani pa nas zopet preseneča slaba udeležba naše šolske mladine. Tekmovarje proge so bile izredno kratke in bodo zmagovalci tega krosa na republikanskem prvenstvu morali vložiti več znanja in osnervje pri premagovanju dolgih prog. Društveno tekmovalje v krosu ni prineslo nekih presenečenj. Zmagali so pač že znani atleti in atletinje, ki so se preko zime vestno pripravljali na novo sezono. Slamnikova, Belajeva, Muskatovec, Gajšek in Vipotnik — to so imena zmagovalcev na posameznih progah. Začetniki so tekmovali ločeno v treh skupinah. Pri ženskah je zmagala Matkova (Ekonomska srednja šola) pred Brodnikovo (Topev) in Zupančič Pavlo (nameščenko), pri moških pa Strahar (učiteljske) pred Geršakom (I. gimnazija) in Smukovičem (Cinkarna).

Sabljanje

JUG JURJI

CLAN DRŽAVNE REPRZENTANCE

Celjski sabljaški šport več ali manj živitari zaradi materialnih pogojev. Peščica mladinskih mladincev pa se kljub temu uporno prebija naprej. Da njihovo delo ni kar tako od »muh«, nam potrjuje nedeljsko izbrano tekmovalje v ljubljani, kjer se je odločilo o četrtem članu državne mladinske reprezentance, ki se bo v aprilu udeležila svetovnega mladinskega kriterija v Cremo. Član Kladivarja Jug Jurji je na tem tekmovalju premagal vse svoje nasprotnike in je pokazal izredno formo. S to zmago so celjski sabljaši prvič po svojem obstoju dobili veliko priznanje, saj imajo v svojih vrstah državnega reprezentanta. Zelimo, da bi naš Celjan Jug Jurji, ki trenutno študira v Zagrebu in trenira od vodstvom izklesnega vrletnega državnega reprezentanta tovariša Mažuraniča, uspešno zastopal v Cremo.

Nogomet

KLADIVAR : JEDINSTVO (Čakovec) — 3:1 (2:0)

Prijateljsko srečanje na Glaziji je zadnje nedelje vsaj prvih 20 minut zadovoljilo vse zbrane gledalce. Kladivar je namreč v tem delu igre pokazal veliko znanja, da smo se naravnost čudili... Napad za napadom se je vrstil na vrata gostov, zoga je šla iz noge na nogo in navezadaje se je tudi mreža dvakrat zatresla! Potem pa je prenehal začetni elan, igra so prevzemali v svoje roke gostje. Kladivar pa je bil le še senca svojih zmogljivosti. Zmaga Kladivarja je neoporečno zaslužena, vendar moramo upoštevati, da so gostje imeli veliko število zlatih situacij, ki jih pa napadatelji niso znali izkoristiti. Cater je v tej igri presenetil kot napadalec ali bolje kot nevtrni strelec. Od vseh pa sta dala najboljšo partijo brata Čokliča, ki sta se razvila v odlična obrambna igralca. — Strelec: Cater. Kvartir in Marinček. — Ali bo to moštvo uspevalo v prvenstvenih srečanjih hrvatsko-slovenske lige? Pet nedelj zapovrstjo gredo celjski nogometaši v boj na tuja igrišča. Kolikšen bo izkupiček — nam bodo pokazali rezultati sami...

V predtekmi je velenjski Rudar zaslužen premagal B. moštvo Kladivarja s 3:1 (1:0). Druga garnitura Kladivarja, ki je v drugem času nastopila celo z renomiranimi mladinci, je s svojo slabo igro vzbujala precej nezgodovanja pri gledalcih. V vsej igri ni bilo opaziti nekih smiselnih potez, nabijanja kar tja v dan pa se človek naveliča kaj kmalu. Tudi Rudar, ki trenira pod vodstvom znanega nogometaša Rudarina iz Trbovelj, bo moral pokazati več znanja, če bo hotel uspešneje poseči v borbo za točke v slovenski ligi.

ZACETEK NOGOMETNEGA TEKMOVANJA TUDI NA PODEZELJU

Z nastopom pomladi, ki je pa trenutno še nič kaj tople ne obetimo in doživljamo, bodo pričeli s prvenstvenim spomladanskim tekmovaljem tudi številni nogometaši na našem podeželju. Sodelujoča društva so razdeljena v dve skupini, tekmovalje samo pa se bo razvijalo v naslednjih terminih, s katerimi seznanjamo naše bralce.

I. skupina

I. kolo
4. 4. 1954
Kladivar B. : Zalec
Svoboda T. : Rudar T.
Dobrna : Konjice

II. kolo
11. 4. 1954
Svoboda : Bratstvo
Rudar T. : Kladivar
Zalec : Konjice

III. kolo
18. 4. 1954
Konjice : Rudar T.
Usnjaj : Bratstvo
Svoboda : Usnjaj

IV. kolo
25. 4. 1954
Dobrna : Svoboda
Usnjaj : Kladivar
Bratstvo : Konjice
Rudar T. : Zalec

V. kolo
9. 5. 1954
Zalec : Bratstvo
Konjice : Usnjaj
Kladivar : Dobrna

VI. kolo
23. 5. 1954
Dobrna : Konjice
Usnjaj : Zalec
Bratstvo : Rudar T.

VII. kolo
30. 5. 1954
Rudar T. : Usnjaj
Dobrna : Zalec
Kladivar : Svoboda

VIII. kolo
6. 6. 1954
Svoboda : Konjice
Dobrna : Rudar T.
Usnjaj : Bratstvo

IX. kolo
13. 6. 1954
Dobrna : Bratstvo
Zalec : Svoboda
Konjice : Kladivar

II. skupina

I. kolo
4. 4. 1954
Sevnica : Laško
Bratstvo B. : Svoboda K.
Rog. Slatina : Brežice
Senovo : Krško

II. kolo
11. 4. 1954
Krško : Rog. Slatina
Brežice : Bratstvo
Svoboda K. : Sevnica
Laško : Rogatec

III. kolo
18. 4. 1954
Rogatec : Svoboda K.
Bratstvo : Krško
Rog. Slatina : Senovo

IV. kolo
25. 4. 1954
Senovo : Bratstvo
Krško : Sevnica
Brežice : Rogatec
Svoboda K. : Laško

V. kolo
9. 5. 1954
Laško : Brežice
Rogatec : Krško
Sevnica : Senovo
Bratstvo : Rog. Slatina

VI. kolo
23. 5. 1954
Rog. Slatina : Sevnica
Senovo : Rogatec
Krško : Laško
Brežice : Svoboda K.

VII. kolo
30. 5. 1954
Svoboda K. : Krško
Laško : Senovo
Rogatec : Rog. Slatina
Sevnica : Bratstvo

VIII. kolo
6. 6. 1954
Bratstvo : Rogatec
Rog. Slatina : Laško
Senovo : Svoboda K.
Krško : Brežice

IX. kolo
13. 6. 1954
Brežice : Senovo
Svoboda K. : Rog. Slatina
Laško : Bratstvo
Rogatec : Sevnica

Tudi to tekmovalje podeželskih društev bo brez dvoma iz nedelje v nedeljo privabljalo na naša zelena igrišča na stotine pripadnikov nogometne igre, katero praznujemo, da s pravim športnim obnašanjem utrjujejo ugled našega športa v celjskem bazenu.

SREDNJEŠOLSKA NOGOMETNA LIGA

Tudi mladina celjskih srednjih in strokovnih šol je že pričela z nogometnim tekmovaljem. Prvi rezultati: II. gimnazija : Učiteljske — 3:0 (1:0) in I. gimnazija : IKS — 2:0 (1:0). Nogometaši I. gimnazije si pač ne dajo odvzeti prvega mesta...

Obvestilo potrošnikom

Trgovska podjetja

»VOLNA«, »MANUFAKTURA«, »VESNA« in »LJUDSKI MAGAZIN« prično s 1. aprilom t. l. ponovno s prodajo blaga na potrošniške kredite. S tem je zopet dana možnost potrošnikom, da pri navedenih podjetjih nabavljajo blago na kredit brez predhodne prošnje za posojilo pri Narodni banki.

TRGOVINSKO-GOSTINSKA ZBORNICA za Celje-mesto

Profesorsko društvo za okraj Celje-mesto in Celje-okolica sporoča, da je dne 22. III. preminul

dr. JOSIP TOMINŠEK

gimnazijski direktor v p., starosta našega društva, zaslužni šolnik in pedagog, pisatelj učnih knjig in vsestranski javni delavec. Čast in slava njegovemu delu in spominu!

Planinsko društvo Celje sporoča vsem svojim članom da je dne 22. marca 1954 umrl

Dr. JOSIP TOMINŠEK

doletni urednik Planinskega Vestnika, odlikovan s častnim znakom Planinske zveze Slovenije.

Čast in slava njegovemu spominu!

Našega zvestega sodelavca

prof. dr. Josip Tominšek

bomo ohranili v častnem spominu

Celje, 23. marca 1954

Uredništvo Savinjskega vestnika

OBCNI ZBOR TD PARTIZAN CELJE-GABERJE

V minulih dneh je imelo društvo Partizan-Gaberje občni zbor. Tovariš Trebičnik je podal izčrpno poročilo o delu društva, nato pa je tovariš Končan nakazal pregled dela telovadcev ter njih uspehe v preteklem letu.

V razpravi se je oglašil predstavnik kolektiva Metke ter dal nekaj predlogov, kako naj bi delalo društvo v bodoče. Tovariš Urbančič, ki je zastopal AD »Kladivarja«, je rekel, da je treba pritegniti v društvo več mladine, ki dela po tovarnah. Tovariš z Okrajnega odbora Zveze Partizan je poudaril ogromen pomen, ki ga ima TD Partizan za vzgojo mladine in na kakšen način je treba pritegniti v društvo nove člane.

Iz živahnih razprav je bilo razvidno, da stopa društvo po poti, ki si jo je začrtalo pred leti, čeprav je prišlo v zadnjem času do majhnih trenj. Toda vsi ti majhni spori niso občutno vplivali na delo društva, ki je zabeležilo lepe uspehe. Mladinec Veber Tine je odnesel dvakrat naslov mladinskega državnega prvaka v orodni telovadbi, mladina Zavodnik Alojz in Travnar Franjo sta se tudi dobro izkazala.

-an -es

ZDRUZENJE REZERVNIH OFICIRJEV CELJE-MESTO IN OKOLICA

priredi

v soboto, dne 3. aprila 1954 v Narodnem domu

DRUŽABNI VEČER REZERVNIH IN AKTIVNIH OFICIRJEV

Vstop samo z vabilom!

Vsem rezervnim oficirjem, ki so člani združenja, smo že razposlali vabila. Tiste rezervne oficirje, ki morda vabila ne bodo prejeli zaradi nejavljene spremembe stanovanja, naprošamo, da se zglasijo v pisarni združenja v Domu OF (poleg pisarne kina Union), da vabila naknadno dvignejo.

Rezervacija miz od 26. marca do 1. aprila od 16. do 18. ure v pisarni združenja.

Na družabnem večeru igra orkester »Renny« inž. Dančija Pestotnika. Sodeluje komorni moški zbor pod vodstvom prof. Egona Kuneja

Sah

SAHISTI KOPRA V ZALCU

Sahovska sekcija Svobode v Zalcu je junija lanskega leta gostovala v Kopru in v prijateljskem srečanju na dvanajstih deskah premagala moštvo Sahovskega kluba Koper z rezultatom 8:4. Koprčani so to nedeljo vrtili obisk Zalačano in jih v revanši tekmi premagali z uspehom 7:5. Posamezni rezultati so naslednji: Mikura — Strašar remi, Rozman — Zerjal 1:0, Aubrecht — Huelbel 0:1, Debeve — Hribar remi, Rancinger — Barjakterović 0:1, Marolt — Se-

bolj 0:1, Weiss — Živojinović 1:0, Terglav — Oblak 0:1, Glušič — Znidaršič 0:1, Pšenič — Zekar 1:0, Kovač — Uršič 0:1 in Mlaker — Majcen 1:0. Pred dvobojem je goste pozdravil predsednik sekcije Svobode tov. Debeve, za kar se mu je zahvalil tov. Zerjal v imenu Koprčanov in izročil sekciji Svobode spominsko darilo — lepo pokrajinsko sliko — na prijateljsko tekmo, ki je mnogo pripomogla k zbližanju z našimi brati iz našega Primorja. Po tekmi so se dogovorili, da bo sekcija Svobode gostovala v Novi Gorici še v letošnjem maju, ko bodo dozorele češnje.

DVE SIMULTANKI V CELJU

Sahovski prvak Jugoslavije veleojster Vasja Pirc bo prihodnjo sredo, dne 31. marca nastopil v simultanki proti 40 celjskim srednješolcem. Simultanka bo ob 16. uri v Sahovskem domu.

V četrtek, dne 1. aprila pa bo veleojster nastopil v simultanki proti 40 šahistom Celjskega Sahovskega kluba in Sahovski sekciji Cinkarne. Ta simultanka se bo pričela ob 18.30 v Sahovskem domu.

Vse ljubitelje š